ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 6.9.2023
COM(2023) 512 final

2023/0311 (COD)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέσπιση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

{SEC(2023) 305 final} - {SWD(2023) 289 final} - {SWD(2023) 290 final} - {SWD(2023) 291 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) βασίζεται στις αξίες της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και είναι προσηλωμένη στην καταπολέμηση των διακρίσεων, μεταξύ άλλων λόγω αναπηρίας, όπως προβλέπεται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (Χάρτης).

Το δικαίωμα των πολιτών της ΕΕ να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ένα από τα πιο πολύτιμα επιτεύγματα της ΕΕ και σημαντικός μοχλός της οικονομίας της.

Η ΕΕ και όλα τα κράτη μέλη της αποτελούν συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (ΣΗΕΔΑΑ). Σκοπός της ΣΗΕΔΑΑ είναι η προώθηση, η προστασία και η διασφάλιση της πλήρους και ισότιμης άσκησης όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών από όλα τα άτομα με αναπηρία, καθώς και η προώθηση του σεβασμού της εγγενούς αξιοπρέπειάς τους. Η ΣΗΕΔΑΑ περιλαμβάνει την υποχρέωση των συμβαλλόμενων κρατών να αναγνωρίζουν τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία στην ισότιμη ελευθερία κυκλοφορίας σε ισότιμη βάση με τα άλλα άτομα. Τα συμβαλλόμενα κράτη καλούνται επίσης να λάβουν αποτελεσματικά μέτρα για να διασφαλίσουν την προσωπική κινητικότητα με τη μέγιστη δυνατή ανεξαρτησία για τα άτομα με αναπηρία, μεταξύ άλλων διευκολύνοντας την προσωπική κινητικότητα των ατόμων με αναπηρία με τον τρόπο και κατά τον χρόνο της επιλογής τους, καθώς και με προσιτό κόστος.

Ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων, που διακηρύχθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο Γκέτεμποργκ στις 17 Νοεμβρίου 2017[1], προβλέπει ότι κάθε άνθρωπος, ανεξαρτήτως αναπηρίας, έχει δικαίωμα σε ίση μεταχείριση και ίσες ευκαιρίες όσον αφορά την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες που διατίθενται στο κοινό (αρχή 3). Επιπλέον, ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων αναγνωρίζει ότι τα άτομα με αναπηρία έχουν δικαίωμα σε υπηρεσίες που τους επιτρέπουν να συμμετέχουν στην κοινωνία (αρχή 17). Το σχέδιο δράσης για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων αναφέρεται σε σημαντικά εμπόδια που εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία, τα οποία εξετάζονται περαιτέρω στη στρατηγική για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία 2021-2030.

Τα άτομα με αναπηρία, των οποίων το καθεστώς αναπηρίας αξιολογείται και αναγνωρίζεται από τις αρμόδιες αρχές ενός κράτους μέλους, συχνά λαμβάνουν ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση όσον αφορά την πρόσβαση σε διάφορες υπηρεσίες, δραστηριότητες και διευκολύνσεις, μεταξύ άλλων όταν αυτές παρέχονται χωρίς αμοιβή στο εν λόγω κράτος μέλος, και είτε παρέχονται από δημόσιες αρχές είτε από ιδιωτικούς φορείς, βάσει εθνικών ή τοπικών κανόνων / νομικών υποχρεώσεων, και συχνά παρέχονται σε εθελοντική βάση (ιδίως από ιδιωτικούς φορείς).

Οι συνηθέστεροι ειδικοί όροι ή προνομιακή μεταχείριση προσφέρονται ή προβλέπονται σε σχέση με τις δημόσιες και ιδιωτικές μεταφορές, τους χώρους στάθμευσης, τις πολιτιστικές εκδηλώσεις (π.χ. μουσεία), τα κέντρα ή τις υπηρεσίες αναψυχής και αθλητισμού, τα πάρκα αναψυχής, τον τουρισμό. Αυτά μπορεί να συνίστανται σε ελεύθερη πρόσβαση, μειωμένα

[1] Διοργανική διακήρυξη για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων (ΕΕ C 428 της 13.12.2017, σ. 10).

τιμολόγια, μειωμένες χρεώσεις ή τέλη χρήσης για οδούς/γέφυρες/σήραγγες με διόδια, πρόσβαση κατά προτεραιότητα, προσωπική βοήθεια, υποστήριξη (όπως πρόσβαση σε γραφή Μπράιγ, ακουστικοί οδηγοί), παροχή βοηθημάτων, παρατεταμένη διάρκεια στάθμευσης ή αποκλειστικές θέσεις (στάθμευσης)[2]. Όσον αφορά τις υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών, οι προσωπικοί βοηθοί ή άλλα άτομα που συνοδεύουν ή βοηθούν άτομα με αναπηρία μπορούν να ταξιδεύουν δωρεάν ή να κάθονται, όπου είναι εφικτό, δίπλα στο άτομο με αναπηρία ή στο άτομο με μειωμένη κινητικότητα[3]. Προνομιακή μεταχείριση και ειδικοί όροι παρέχονται επίσης κατά την πρόσβαση σε δραστηριότητες ή διευκολύνσεις που παρέχονται χωρίς αμοιβή.

Ωστόσο, τα άτομα με αναγνωρισμένο καθεστώς αναπηρίας στο κράτος μέλος διαμονής τους, τα οποία ταξιδεύουν σε άλλο κράτος μέλος, ενδέχεται να αντιμετωπίσουν δυσκολίες όσον αφορά την πρόσβαση σε ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση που προσφέρεται ή προβλέπεται στο κράτος μέλος που επισκέπτονται, συχνά λόγω μη αναγνώρισης της κάρτας ή του πιστοποιητικού αναπηρίας που έχει εκδοθεί από το κράτος μέλος διαμονής τους.

Παράλληλα με τα φυσικά και άλλα εμπόδια στην πρόσβαση τόσο σε δημόσιους όσο και σε ιδιωτικούς χώρους, τα υψηλά έξοδα ταξιδιού αποτελούν βασικό παράγοντα που αποθαρρύνει πολλά άτομα με αναπηρία από το να ταξιδεύουν[4], διότι έχουν επίσης ιδιαίτερες ανάγκες που καθιστούν τα έξοδα ταξιδιού τους υψηλότερα απ' ό,τι για τα άτομα χωρίς αναπηρία[5]. Η έρευνα της Eurostat σχετικά με τα άτομα που δεν συμμετέχουν στον τουρισμό επιβεβαιώνει για τον γενικό πληθυσμό ότι οι οικονομικοί λόγοι αποτελούν βασικό επιχείρημα για να μην ταξιδέψουν, επισημαίνοντας ότι το 44,83 % του συνολικού πληθυσμού δεν συμμετείχε στον τουρισμό «για οικονομικούς λόγους» το 2019[6]. Τα άτομα με αναπηρία διατρέχουν υψηλότερο κίνδυνο φτώχειας απ' ό,τι τα άτομα χωρίς αναπηρία. Σε επίπεδο ΕΕ, περίπου το 21,1 % των ατόμων με αναπηρία ηλικίας 16 ετών και άνω αντιμετώπιζαν κίνδυνο φτώχειας το 2021, σε σύγκριση με το 14,9 % των ατόμων χωρίς αναπηρία. Το ποσοστό για όλα τα άτομα ηλικίας 16 ετών και άνω ήταν 16,4 %.

Η αντιμετώπιση της ανασφάλειας δικαίου και του ενδεχόμενου πρόσθετου κόστους μπορεί να υπονομεύσει τις δυνατότητες των ατόμων με αναπηρία να ασκούν πλήρως και αποτελεσματικά τα δικαιώματά τους ελεύθερης κυκλοφορίας.

Επιπλέον, για πολλά άτομα με αναπηρία, η μεταφορά με αυτοκίνητο ιδιωτικής χρήσης είναι η καλύτερη ή η μοναδική επιλογή για την ανεξάρτητη μετακίνησή τους. Η δυνατότητα στάθμευσης όσο το δυνατόν πλησιέστερα στον προορισμό τους και η διαθεσιμότητα

---

2 Για περαιτέρω παραδείγματα, βλ. Annex 6.4 Mapping of services providing preferential conditions in the EU, Impact Assessment (Παράρτημα 6.4 — Χαρτογράφηση των υπηρεσιών που παρέχουν προνομιακούς όρους στην ΕΕ), εκτίμηση των επιπτώσεων {SWD(2023) 289}.

3 Βλ. για παράδειγμα το άρθρο 23 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/782 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2021, σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των επιβατών σιδηροδρομικών μεταφορών (ΕΕ L 172 της 17.5.2021, σ. 1).

4 Πορίσματα της τελικής έκθεσης με βάση έρευνα που απευθύνεται σε ενωσιακού επιπέδου οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών· Shaw and Coles, Disability, holiday making and the tourism industry in the UK: a preliminary survey» (Αναπηρία, διακοπές και τουριστικός κλάδος στο Ηνωμένο Βασίλειο: προκαταρκτική έρευνα), Tourism Management 25(3) (2004) σ. 397-403· Eugénia Lima Devile and Andreia Antunes Moura (2021), Travel by People With Physical Disabilities: Constraints and Influences in the Decision-Making Process (Ταξίδια ατόμων με σωματική αναπηρία: περιορισμοί και επιρροές στη διαδικασία λήψης αποφάσεων).

5 McKercher and Darcy (2018), Re-conceptualisation barriers to travel by people with disabilities (Εκ νέου εννοιολογικός προσδιορισμός των εμποδίων στα ταξίδια των ατόμων με αναπηρία), Tourism Management Perspectives, σ. 59-66.

6 Βάση δεδομένων της Eurostat, tour_dem_npsex. Διατίθεται στην ακόλουθη διεύθυνση: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tour_dem_npsex/default/table?lang=en. Το 2019 ήταν το τελευταίο διαθέσιμο έτος για τις πληροφορίες αυτές.

αποκλειστικών ή διευρυμένων εγκαταστάσεων στάθμευσης για άτομα με αναπηρία είναι καίριας σημασίας για την υποστήριξη της αυτονομίας τους και διευκολύνει την άσκηση των δικαιωμάτων ελεύθερης κυκλοφορίας. Η ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης για άτομα με αναπηρία δημιουργήθηκε με σύσταση του Συμβουλίου για τη θέσπιση τυποποιημένου, κοινού ενωσιακού υποδείγματος/μορφοτύπου το 1998[7] και αποτελεί ένα από τα πιο ορατά και σημαντικά επιτεύγματα της πολιτικής της ΕΕ για την αναπηρία. Χρησιμοποιείται ευρέως από όλα τα κράτη μέλη. Ωστόσο, παρά το γεγονός αυτό, οι κάτοχοι της κάρτας αντιμετωπίζουν δυσκολίες κατά τη χρήση του τυποποιημένου υποδείγματος της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία, όπως αβεβαιότητα σχετικά με τα παρεχόμενα δικαιώματα και περιορισμένη αναγνώριση της κάρτας όταν ταξιδεύουν σε άλλα κράτη μέλη, καθώς και επιβολή προστίμων ακόμη και όταν επιδεικνύεται ή τοποθετείται σε εμφανές σημείο η ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης. Επιπλέον, οι εθνικές διαφορές στον μορφότυπο και τον σχεδιασμό, καθώς και στην εφαρμογή της κάρτας στάθμευσης της ΕΕ για τα άτομα με αναπηρία δυσχεραίνουν τη χρήση της, αυξάνουν την ανασφάλεια (δικαίου) και δημιουργούν κινδύνους πλαστογράφησης ή απάτης, καθώς και ζητήματα επιβολής της νομοθεσίας[8].

Ως εκ τούτου, η παρούσα πρωτοβουλία θεσπίζει το πλαίσιο, τους κανόνες και τους κοινούς όρους, συμπεριλαμβανομένου ενός κοινού τυποποιημένου υποδείγματος για την ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας ως απόδειξη αναγνωρισμένου καθεστώτος αναπηρίας και την ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης για άτομα με αναπηρία, ως απόδειξη του αναγνωρισμένου δικαιώματός τους σε όρους και διευκολύνσεις στάθμευσης που προορίζονται αποκλειστικά για τα άτομα με αναπηρία (στο εξής: δικαιώματα στάθμευσης). Στόχος της πρωτοβουλίας είναι η υποστήριξη της πρόσβασης, για τους κατόχους της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας ή της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία, υπό ίσους όρους και προϋποθέσεις και σε όλα τα κράτη μέλη, σε ειδικούς όρους ή σε προνομιακή μεταχείριση όσον αφορά υπηρεσίες, δραστηριότητες και διευκολύνσεις, μεταξύ άλλων όταν αυτές παρέχονται χωρίς αμοιβή, και αντίστοιχα σε όρους και διευκολύνσεις στάθμευσης.

Η αμοιβαία αναγνώριση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία θα πρέπει να διευκολύνει και να εγγυάται την άσκηση από τα άτομα με αναπηρία, όταν ταξιδεύουν σε άλλο κράτος μέλος ή το επισκέπτονται, των δικαιωμάτων τους να δέχονται και να επωφελούνται από ειδικούς όρους και/ή προνομιακή μεταχείριση που προσφέρουν οι ιδιωτικοί φορείς ή οι δημόσιες αρχές για πρόσβαση σε υπηρεσίες, δραστηριότητες και διευκολύνσεις, μεταξύ άλλων όταν αυτές παρέχονται χωρίς αμοιβή, καθώς και για πρόσβαση σε όρους και διευκολύνσεις στάθμευσης που προορίζονται αποκλειστικά για άτομα με αναπηρία, χωρίς διακρίσεις λόγω ιθαγένειας ή τόπου διαμονής, υπό ίσους όρους και προϋποθέσεις με εκείνους που προβλέπονται βάσει εθνικών πιστοποιητικών, καρτών αναπηρίας ή άλλων επίσημων εγγράφων με τα οποία αναγνωρίζεται το καθεστώς αναπηρίας τους και τα οποία εκδίδονται από τις αρμόδιες αρχές της χώρας υποδοχής.

Η θέσπιση πλαισίου κανόνων και κοινών όρων τόσο για την ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας όσο και για την ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης για άτομα με αναπηρία θα συμβάλει στη

---

7 Σύσταση του Συμβουλίου της 4ης Ιουνίου 1998 σχετικά με δελτίο στάθμευσης για άτομα με ειδικές ανάγκες (98/376/ΕΚ) (ΕΕ L 167 της 12.6.1998, σ. 25), όπως προσαρμόστηκε με τη σύσταση του Συμβουλίου της 3ης Μαρτίου 2008 λόγω της προσχώρησης της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας, της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λετονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Ρουμανίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και της Σλοβακικής Δημοκρατίας (ΕΕ L 63 της 7.3.2008, σ. 43).

8 Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. παράρτημα 6.3 «Ανάλυση εφαρμογής της κάρτας στάθμευσης της ΕΕ για τα άτομα με αναπηρία» της εκτίμησης των επιπτώσεων {SWD(2023) 289}.

διασφάλιση πιο αποτελεσματικής και συμπεριληπτικής συμμετοχής και ένταξης στην κοινωνία των ατόμων με αναπηρία.

Η πρόταση για τη δημιουργία ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας είναι μία από τις εμβληματικές πρωτοβουλίες της στρατηγικής για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία 2021-2030[9]:

«Η Επιτροπή θα προτείνει τη δημιουργία Ευρωπαϊκής Κάρτας Αναπηρίας έως το τέλος του 2023 με στόχο να αναγνωριστεί σε όλα τα κράτη μέλη. Θα βασιστεί στην εμπειρία από το εν εξελίξει πιλοτικό έργο για Ευρωπαϊκή Κάρτα Αναπηρίας σε οκτώ κράτη μέλη καθώς και στο ευρωπαϊκό δελτίο στάθμευσης για άτομα με ειδικές ανάγκες.».

Η πρόθεση υποβολής πρότασης για την ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας διατυπώθηκε επίσης στην ανακοίνωση σχετικά με τη Διάσκεψη για το Μέλλον της Ευρώπης — *Υλοποίηση του οράματος με συγκεκριμένες δράσεις*[10] και στην οποία αναφέρθηκε η πρόεδρος κα von der Leyen στο πλαίσιο της ομιλίας της για την κατάσταση της Ένωσης το 2022[11]. Η πρωτοβουλία αποτελεί μέρος του προγράμματος της Επιτροπής 2023 — *Μια Ένωση που παραμένει σταθερή και ενωμένη*[12].

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζήτησε την κάρτα σε τρία ψηφίσματα. Στο ψήφισμά του της 18ης Ιουνίου 2020 σχετικά με την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Αναπηρία μετά το 2020[13], ζήτησε από την Επιτροπή να επεκτείνει το υφιστάμενο δοκιμαστικό σχέδιο της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και να διασφαλίσει ότι η ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης για άτομα με αναπηρία τηρείται πλήρως σε όλα τα κράτη μέλη. Στο ψήφισμά του της 7ης Οκτωβρίου 2021 σχετικά με την προστασία των ατόμων με αναπηρία μέσω αναφορών[14], το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέφρασε την ικανοποίησή του για το σχέδιο υποβολής πρωτοβουλίας σχετικά με την ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας που θα αναγνωρίζεται σε όλα τα κράτη μέλη, προκειμένου να διευρυνθούν τα πιλοτικά σχέδια για την ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας και το υπόδειγμα ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία. Στο ψήφισμά του της 13ης Δεκεμβρίου 2022 προς επίτευξη ίσων δικαιωμάτων για τα άτομα με αναπηρία[15] τάχθηκε υπέρ μιας νομικά δεσμευτικής και φιλόδοξης πρωτοβουλίας, η οποία θα καλύπτει ένα φάσμα διαφορετικών τομέων πέραν του πολιτισμού, της ψυχαγωγίας και του αθλητισμού.

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή εξέδωσε επίσης υποστηρικτική διερευνητική γνωμοδότηση[16] σχετικά με την ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας, αναγνωρίζοντας, όσον αφορά την ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης, τη σημασία της επικαιροποίησης της νομοθεσίας για την εναρμόνιση των χαρακτηριστικών της, των διαδικασιών για την έκδοσή της, καθώς και της λειτουργίας της.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Η παρούσα πρωτοβουλία βασίζεται σε δύο υφιστάμενα μέσα.

Όσον αφορά την ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας, η πρόταση βασίζεται στο σχετικό **πιλοτικό έργο**, επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής του σε όλα τα κράτη μέλη και καλύπτει ευρύτερο φάσμα

---

9 COM(2021) 101.

10 COM(2022) 404 final της 17.6.2022, παράρτημα, σημείο 5 Αξίες και δικαιώματα, κράτος δικαίου και ασφάλεια.

11 Η κατάσταση της Ένωσης το 2022, Δήλωση προθέσεων, 14 Σεπτεμβρίου 2022.

12 COM(2022) 548 final της 18.10.2022, παράρτημα I σημείο 43 υπό τον τίτλο «Μια νέα ώθηση για την ευρωπαϊκή δημοκρατία».

13 https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0156_EL.html

14 https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0414_EL.pdf

15 https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2022-0435_EL.html

16 SOC/765, 27/4/2024.

διαφορετικών τομέων πολιτικής, όχι μόνο υπηρεσίες, αλλά και δραστηριότητες και διευκολύνσεις, μεταξύ άλλων όταν παρέχονται χωρίς αμοιβή. Το πιλοτικό έργο υλοποιήθηκε σε εθελοντική βάση σε οκτώ κράτη μέλη (Βέλγιο, Εσθονία, Ιταλία, Κύπρος, Μάλτα, Ρουμανία, Σλοβενία και Φινλανδία) την περίοδο 2016-2018 και παρέμεινε σε εφαρμογή μετά τη λήξη του. Το πιλοτικό έργο προέβλεπε κοινό μορφότυπο κάρτας για αμοιβαία αναγνώριση, σε οικειοθελή βάση μεταξύ των οκτώ συμμετεχόντων κρατών μελών, του καθεστώτος αναπηρίας (όπως καθορίζεται σύμφωνα με τα οικεία εθνικά κριτήρια, κανόνες, πρακτικές και διαδικασίες επιλεξιμότητας), με σκοπό την πρόσβαση σε παροχές και υπηρεσίες στους τομείς του πολιτισμού, της αναψυχής, του αθλητισμού και, σε ορισμένες χώρες, των μεταφορών[17], κατά τη μετακίνηση σε μία από τις συμμετέχουσες χώρες. Οι εθνικοί πάροχοι υπηρεσιών σ' αυτούς τους τομείς μπορούσαν να ενταχθούν οικειοθελώς στο σύστημα της κάρτας. Η δέσμη παροχών σε κάθε κράτος μέλος εξαρτάτο από τον αριθμό και το είδος των παρόχων υπηρεσιών που συμμετείχαν. Με την ένταξή τους στο σύστημα της κάρτας, οι πάροχοι υπηρεσιών ήταν υποχρεωμένοι να προσφέρουν στους κατόχους καρτών από άλλα συμμετέχοντα κράτη μέλη τις ίδιες παροχές μ' αυτές που διέθεταν για τους ημεδαπούς με αναπηρία.. Τα κράτη μέλη έπρεπε να τηρούν αρχείο των υπηρεσιών που εντάσσονται στο σύστημα και να το επικαιροποιούν τακτικά.

Το EU Pilot κατέδειξε σαφώς τα πλεονεκτήματα για τα άτομα με αναπηρία όσον αφορά την πρόσβαση σε υπηρεσίες στους τομείς του πολιτισμού, της αναψυχής, του αθλητισμού και, σε ορισμένες περιπτώσεις, των μεταφορών, καθώς και την υποστήριξη της διασυνοριακής κυκλοφορίας τους στην ΕΕ για σύντομο χρονικό διάστημα. Επιπλέον, η μελέτη του 2021 για την αξιολόγηση της υλοποίησης της πιλοτικής δράσης σχετικά με την ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας και τις συναφείς παροχές[18] επιβεβαίωσε την ενωσιακή προστιθέμενη αξία της κάρτας και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει δυνατότητα ανάληψης δράσης σε μεγαλύτερη κλίμακα.

Σε σύγκριση με το πιλοτικό έργο [το οποίο απαριθμούσε τους τέσσερις τομείς που καλύπτονταν και περιλάμβανε (σε εθνικό επίπεδο) καταρτισμένους καταλόγους «συμμετεχόντων παρόχων» σε δημόσια βάση δεδομένων], το σκεπτικό / η λογική που διατρέχουν την παρούσα πρόταση διαφέρουν. Προβλέποντας την αμοιβαία αναγνώριση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας σε όλα τα κράτη μέλη, η παρούσα νομοθετική πρόταση αποσκοπεί στο να παρασχεθεί, στους κατόχους καρτών που ταξιδεύουν σε άλλο κράτος μέλος ή το επισκέπτονται, πρόσβαση, υπό ίσους όρους και προϋποθέσεις, σε υφιστάμενους ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση σε σχέση με ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών, δραστηριοτήτων και διευκολύνσεων, μεταξύ άλλων όταν παρέχονται χωρίς αμοιβή. Η προσέγγιση αυτή αναμένεται να μειώσει σημαντικά τη διοικητική επιβάρυνση στο πλαίσιο του πιλοτικού έργου για τα κράτη μέλη, η οποία απορρέει από την ανάγκη διατήρησης και επικαιροποίησης των βάσεων δεδομένων των παρόχων υπηρεσιών που αποδέχονται την ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας.

Όσον αφορά την ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης για άτομα με αναπηρία, η πρωτοβουλία θα αντικαταστήσει το σύστημα που θεσπίστηκε με τη σύσταση 98/376/ΕΚ του Συμβουλίου[19], η

---

17 Ιδιωτικές μεταφορές (CY, MT και FI) ή δημόσιες συγκοινωνίες (SI και FI).

18 https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/4adbe538-0a02-11ec-b5d3-01aa75ed71a1/language-en.

19 Σύσταση του Συμβουλίου της 4ης Ιουνίου 1998 σχετικά με δελτίο στάθμευσης για άτομα με ειδικές ανάγκες (98/376/ΕΚ), (ΕΕ L 167 της 12.6.1998, σ. 25), όπως προσαρμόστηκε από τη σύσταση 2008/205/ΕΚ του Συμβουλίου λόγω της προσχώρησης της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας, της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λεττονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της

οποία προέβλεπε ένα οικειοθελές ευρωπαϊκό υπόδειγμα δελτίου στάθμευσης για άτομα με αναπηρία και διευκόλυνε την αναγνώριση του δελτίου στάθμευσης σε όλα τα κράτη μέλη. Ειδικές εθνικές προσθήκες ή αποκλίσεις από το συνιστώμενο υπόδειγμα οδήγησαν σε διάδοση διαφορετικών καρτών[20], γεγονός που εμποδίζει τη διασυνοριακή αναγνώρισή τους, καθώς και την πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία σε ειδικούς όρους και διευκολύνσεις στάθμευσης που προορίζονται αποκλειστικά για τα άτομα με αναπηρία που διαθέτουν «τοπική» κάρτα στάθμευσης. Επιπλέον, η σύσταση του Συμβουλίου δεν έχει επικαιροποιηθεί ώστε να αντικατοπτρίζει τις εξελίξεις στην τεχνολογία και στην ψηφιοποίηση ή να συνδράμει τα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν προβλήματα απάτης και πλαστογράφησης των καρτών στην αντιμετώπισή τους.

Η πρόταση θα προβλέπει τους κοινούς κανόνες και τους όρους που διέπουν την έκδοση της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία, καθώς και το κοινό της υπόδειγμα που θα εφαρμόζεται από όλα τα κράτη μέλη και θα αντικαταστήσει όλες τις υφιστάμενες πολλαπλές εθνικές κάρτες στάθμευσης.

Επιπλέον, προκειμένου να διασφαλιστεί η ίση μεταχείριση με τους πολίτες της ΕΕ, η Επιτροπή προτίθεται να προτείνει χωριστή νομική πράξη που θα επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής της παρούσας πρότασης στους υπηκόους τρίτων χωρών που κατοικούν ή διαμένουν νόμιμα στην επικράτεια κράτους μέλους και που δικαιούνται να ταξιδεύουν σε άλλα κράτη μέλη σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Η παρούσα πρωτοβουλία αποσκοπεί στο να διευκολύνει τα άτομα με αναπηρία, όταν ταξιδεύουν σε άλλο κράτος μέλος ή το επισκέπτονται, να επωφελούνται από τους διαθέσιμους ειδικούς όρους και/ή την προνομιακή μεταχείριση κατά την πρόσβαση σε υπηρεσίες, δραστηριότητες και διευκολύνσεις, μεταξύ άλλων όταν αυτές παρέχονται χωρίς αμοιβή, υπό ίσους όρους για τους κατοίκους με αναπηρία, και συνεπώς να διευκολύνει την άσκηση των δικαιωμάτων τους ελεύθερης κυκλοφορίας εντός της ΕΕ.

Όσον αφορά τις υπηρεσίες που συνήθως παρέχονται αντί αμοιβής στην εσωτερική αγορά, η παρούσα πρόταση συμπληρώνει την οδηγία 2006/123/ΕΚ σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά[21]. Επιπλέον, συμπληρώνει την ευρωπαϊκή πράξη για την προσβασιμότητα [οδηγία (ΕΕ) 2019/882)][22] και την οδηγία για την προσβασιμότητα στον παγκόσμιο ιστό [οδηγία (ΕΕ) 2016/2102][23] που αποσκοπούν στην εξάλειψη και στην πρόληψη των φραγμών που προκύπτουν από τις αποκλίνουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας στα κράτη μέλη.

Η πρόταση συμπληρώνει και θα μπορούσε να διευκολύνει την εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ για τα δικαιώματα των επιβατών που θεσπίστηκε μεταξύ 2004 και 2021 σε σχέση με τέσσερις τρόπους μεταφοράς: αεροπορικές μεταφορές, σιδηρόδρομοι, πλωτά μέσα, λεωφορεία και πούλμαν[24]. Η εν λόγω νομοθεσία εγγυάται στους επιβάτες με αναπηρία και

Μάλτας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Ρουμανίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και της Σλοβακικής Δημοκρατίας (ΕΕ L 63 της 7.3.2008, σ. 43).

20 Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. παράρτημα 6.3 «Ανάλυση εφαρμογής της κάρτας στάθμευσης της ΕΕ για τα άτομα με αναπηρία» της εκτίμησης των επιπτώσεων {SWD(2023) 289}.

21 ΕΕ L 376 της 27.12.2006, σ. 36.

22 Οδηγία (ΕΕ) 2019/882 σχετικά με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας προϊόντων και υπηρεσιών (ΕΕ L 150 της 7.6.2019, σ. 70).

23 Οδηγία (ΕΕ) 2016/2102 για την προσβασιμότητα των ιστοτόπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές των οργανισμών του δημόσιου τομέα.

24 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1107/2006 σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα όταν ταξιδεύουν αεροπορικώς (ΕΕ L 150 της 7.6.2019, σ. 70)· κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1177/2010 για τα δικαιώματα των επιβατών στις θαλάσσιες και εσωτερικές πλωτές

μειωμένη κινητικότητα το δικαίωμα μη διακριτικής μεταχείρισης όσον αφορά την πρόσβαση στις μεταφορές και λήψης δωρεάν συνδρομής και, εάν είναι απαραίτητο, την προσαρμογή των υπηρεσιών μεταφοράς στις ειδικές ανάγκες τους, ώστε να μπορούν να χρησιμοποιούν τους τέσσερις τρόπους μεταφοράς όπως κάθε άλλος πολίτης.

Η πρωτοβουλία συνάδει επίσης με την πρόσφατη οδηγία (ΕΕ) 2022/362[25], η οποία επιτρέπει στα κράτη μέλη να προβλέπουν μειωμένες χρεώσεις ή μειωμένα τέλη χρήσης για οδούς/γέφυρες/σήραγγες με διόδια, καθώς και απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής των εν λόγω χρεώσεων ή τελών χρήσης ως προς οδούς που υπόκεινται σε οδικά τέλη για οποιοδήποτε όχημα χρησιμοποιείται από άτομα με αναπηρία ή ανήκει σ' αυτά.

Η πρόταση θα συμβάλει επίσης στην υποστήριξη μιας πιο αποτελεσματικής και συμπεριληπτικής συμμετοχής στην κοινωνία των ατόμων με αναπηρία, όπως προβλέπεται στη ΣΗΕΔΑΑ, και θα συμβάλει στην εφαρμογή της Ατζέντας 2030 των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη, καθώς ο στόχος 8 ενθαρρύνει πολιτικές που προωθούν τον βιώσιμο τουρισμό και τον τοπικό πολιτισμό· ο στόχος 10 αποσκοπεί στη μείωση των ανισοτήτων· και ο στόχος 11 αποσκοπεί στην παροχή πρόσβασης σε ασφαλή, οικονομικά προσιτά, προσβάσιμα και βιώσιμα συστήματα μεταφορών για όλους.

Επιπλέον, η πρόταση προβλέπει ένα ακόμη δομικό στοιχείο για μια ευρύτερη ευρωπαϊκή υποδομή ψηφιακής πιστοποίησης, η οποία βασίζεται στην πείρα του ψηφιακού πιστοποιητικού COVID της ΕΕ και θα συνδεθεί με το ευρωπαϊκό πορτοφόλι ψηφιακής ταυτότητας μετά την έκδοση του προτεινόμενου αναθεωρημένου κανονισμού.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Η παρούσα πρόταση έχει πολλαπλούς, αλληλένδετους στόχους που αφορούν διάφορους τομείς πολιτικής, όπως οι υπηρεσίες, οι μεταφορές και τα δικαιώματα ελεύθερης κυκλοφορίας. Ως εκ τούτου, η χρήση διαφορετικών νομικών βάσεων είναι η πλέον επαρκής και κατάλληλη για την κάλυψη των διαφόρων στόχων της παρούσας πρωτοβουλίας.

Το άρθρο 53 παράγραφος 1 και το άρθρο 62 της ΣΛΕΕ (σχετικά με τις υπηρεσίες που κατά κανόνα παρέχονται αντί αμοιβής στην εσωτερική αγορά) είναι συναφή, καθώς η πρόταση θα παρέχει στους κατόχους καρτών το δικαίωμα να επωφελούνται από προνομιακούς όρους/μεταχείριση κατά την πρόσβαση σε υπηρεσίες σε ισότιμη βάση με τα άτομα με αναπηρία στο κράτος μέλος επίσκεψης.

Όσον αφορά τους ειδικούς όρους και την προνομιακή μεταχείριση για την πρόσβαση σε υπηρεσίες στον τομέα των μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των διευκολύνσεων στάθμευσης, το άρθρο 91 της ΣΛΕΕ παρέχει την αναγκαία νομική βάση. Επιπλέον, το άρθρο αυτό είναι επίσης συναφές δεδομένου ότι επέτρεψε την έκδοση της σύστασης του

μεταφορές και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004· κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 181/2011 για τα δικαιώματα των επιβατών λεωφορείων και πούλμαν και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004· κανονισμός (ΕΕ) 2021/782 σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των επιβατών σιδηροδρομικών μεταφορών (αναδιατύπωση). []

[25] Οδηγία (ΕΕ) 2022/362 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Φεβρουαρίου 2022, για την τροποποίηση των οδηγιών 1999/62/ΕΚ, 1999/37/ΕΚ και (ΕΕ) 2019/520, όσον αφορά την επιβολή τελών στα οχήματα που χρησιμοποιούν ορισμένα έργα υποδομής (ΕΕ L 69 της 4.3.2022, σ. 1).

Συμβουλίου το 1998[26], με την οποία δημιουργήθηκε το υφιστάμενο οικειοθελές σύστημα της ΕΕ για τις κάρτες στάθμευσης, που θα αντικατασταθεί από την παρούσα πρωτοβουλία.

Προκειμένου να καλυφθούν οι ειδικοί όροι ή η προνομιακή μεταχείριση που παρέχονται κατά την πρόσβαση σε δραστηριότητες και διευκολύνσεις που δεν εμπίπτουν στις κατηγορίες «υπηρεσιών» που καλύπτονται από τις άλλες προαναφερθείσες νομικές βάσεις, ιδίως τις δραστηριότητες και τις διευκολύνσεις που δεν παρέχονται αντί αμοιβής, το άρθρο 21 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ, ως επικουρική νομική βάση, προβλέπει τη δυνατότητα της Ένωσης να αναλαμβάνει δράση και να θεσπίζει διατάξεις που διευκολύνουν την άσκηση του δικαιώματος των πολιτών της ΕΕ να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών. Επιπλέον, τα μέλη της οικογένειας, ανεξαρτήτως ιθαγένειας, πολίτη της Ένωσης που ασκεί το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας σύμφωνα με τους κανόνες της Ένωσης εξομοιώνονται με τους πολίτες της Ένωσης.

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Η παρούσα πρόταση σέβεται πλήρως την αρχή της επικουρικότητας. Οι διάφοροι, αλληλένδετοι στόχοι της παρούσας πρότασης δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη αυτοτελώς, μπορούν όμως, λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων της δράσης, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης. Είναι επομένως αναγκαία η δράση σε επίπεδο ΕΕ.

Τα προβλήματα που εντοπίζονται έχουν διασυνοριακή διάσταση η οποία δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί από τα κράτη μέλη μεμονωμένα. Η ανάγκη ανάληψης δράσης από την ΕΕ συνδέεται άμεσα με τα διασυνοριακά ταξίδια και τις συναφείς προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία στην ΕΕ και, ως εκ τούτου, την ανάγκη να διασφαλιστεί μια συντονισμένη προσέγγιση μεταξύ των κρατών μελών ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβασή τους σε ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση υπό ίσους όρους και προϋποθέσεις με τους κατόχους κάρτας ή πιστοποιητικού αναπηρίας που έχει εκδοθεί από τη χώρα επίσκεψης.

Η απουσία δράσης σε επίπεδο ΕΕ θα είχε ως αποτέλεσμα τα κράτη μέλη να υιοθετήσουν διαφορετικά συστήματα, με αποτέλεσμα να εξακολουθήσουν οι δυσκολίες όσον αφορά την αναγνώριση των καρτών και των πιστοποιητικών αναπηρίας, καθώς και της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης, σε διασυνοριακό επίπεδο. Σε περίπτωση που η ΕΕ δεν παρέμβει, οι υφιστάμενες διαφορές στις εθνικές κάρτες και πιστοποιητικά αναπηρίας ενδέχεται επίσης να αυξηθούν, και η διαφορετική μεταχείριση των ατόμων με αναπηρία μεταξύ των κρατών μελών θα εξακολουθήσει να υφίσταται ή θα αυξηθεί περαιτέρω, με δυσμενείς επιπτώσεις στην πρόσβασή τους σε ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση σε σχέση με υπηρεσίες, δραστηριότητες και διευκολύνσεις, μεταξύ άλλων όταν παρέχονται χωρίς αμοιβή, γεγονός που μπορεί να επηρεάσει αρνητικά την άσκηση των δικαιωμάτων τους ελεύθερης κυκλοφορίας.

Η πρωτοβουλία δεν επιδιώκει την εναρμόνιση των κριτηρίων επιλεξιμότητας, των όρων ή των διαδικασιών αξιολόγησης για την απόκτηση καθεστώτος αναπηρίας σε ένα κράτος μέλος, για την οποία παραμένουν αρμόδια τα κράτη μέλη. Ως εκ τούτου, η παρούσα πρόταση δεν θίγει τις αρμοδιότητες των κρατών μελών να καθορίζουν τους όρους και τις διαδικασίες κατά

[26] Σύσταση του Συμβουλίου της 4ης Ιουνίου 1998 σχετικά με δελτίο στάθμευσης για άτομα με ειδικές ανάγκες (98/376/ΕΚ), (ΕΕ L 167 της 12.6.1998, σ. 25), όπως προσαρμόστηκε από τη σύσταση 2008/205/ΕΚ του Συμβουλίου λόγω της προσχώρησης της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας, της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λεττονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Ρουμανίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και της Σλοβακικής Δημοκρατίας (ΕΕ L 63 της 7.3.2008, σ. 43).

την αξιολόγηση του καθεστώτος αναπηρίας για τους σκοπούς της χορήγησης ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και όσον αφορά την αναγνώριση του δικαιώματος σε όρους και διευκολύνσεις στάθμευσης που προορίζονται αποκλειστικά για τα άτομα με αναπηρία και την έκδοση πιστοποιητικού ή κάρτας αναπηρίας ή κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία, ή οποιουδήποτε άλλου επίσημου εγγράφου, σε τοπικό, περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο.

Επιπλέον, η πρόταση δεν θίγει τις εθνικές αρμοδιότητες ορισμού του αν θα χορηγούνται ιδιαίτερες παροχές ή προνομιακούς όρους, όπως η ελεύθερη πρόσβαση, τα μειωμένα τιμολόγια ή η προνομιακή μεταχείριση για τα άτομα με αναπηρία και, κατά περίπτωση, για τα άτομα που τα συνοδεύουν ή τα βοηθούν. Επίσης, η πρόταση δεν επιβάλλει υποχρεώσεις στους ιδιωτικούς φορείς ή στις δημόσιες αρχές όσον αφορά τη χορήγηση προνομιακών όρων. Διασφαλίζει μόνο ότι, όταν χορηγούνται τέτοιοι ειδικοί όροι ή προνομιακή μεταχείριση, αυτά θα πρέπει να είναι διαθέσιμα υπό ίσους όρους και προϋποθέσεις σε όλα τα άτομα με αναπηρία που είναι κάτοχοι ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας ή ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία και ότι οι σχετικές πληροφορίες διατίθενται σε προσβάσιμη μορφή σύμφωνα με τις σχετικές απαιτήσεις προσβασιμότητας για τις υπηρεσίες που ορίζονται στο παράρτημα Ι της οδηγίας (ΕΕ) 2019/882.

- **Αναλογικότητα**

Όσον αφορά την αρχή της αναλογικότητας, η μορφή και το περιεχόμενο της πρότασης δεν υπερβαίνουν τα απαιτούμενα και αναλογικά για την επίτευξη των διαφόρων, αλληλένδετων στόχων της.

Καθορίζονται γενικοί, κοινοί κανόνες και κοινός τυποποιημένος μορφότυπο/υπόδειγμα και για τις δύο κάρτες. Ωστόσο, λαμβανομένων υπόψη των εθνικών διαφορών, περιστάσεων και πρακτικών, η αξιολόγηση του ίδιου του καθεστώτος αναπηρίας, η θέσπιση των αναγκαίων διαδικασιών για την έκδοση των καρτών και ο καθορισμός των ειδικών όρων ή της προνομιακής μεταχείρισης των ατόμων με αναπηρία όσον αφορά την πρόσβαση σε υπηρεσίες, δραστηριότητες και διευκολύνσεις, μεταξύ άλλων όταν παρέχονται χωρίς αμοιβή, επαφίεται στα κράτη μέλη, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά από το δίκαιο της Ένωσης.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Σύμφωνα με τις προσδιορισμένες νομικές βάσεις, ιδίως το άρθρο 53 παράγραφος 1 και το άρθρο 62, σε συνδυασμό με το άρθρο 91 της ΣΛΕΕ και το άρθρο 21 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ, η οδηγία θεωρείται κατάλληλη, αναλογική και αποτελεσματική πράξη για την επίτευξη των διαφορετικών, αλληλένδετων στόχων της πρωτοβουλίας.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Τον Ιούλιο του 2022 συστάθηκε διυπηρεσιακή ομάδα καθοδήγησης για την ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας, η οποία συμμετείχε ενεργά στην προετοιμασία της πρωτοβουλίας, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης των επιπτώσεων.

Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για τη βελτίωση της νομοθεσίας, ζητήθηκε η γνώμη ευρέος φάσματος διεθνών, ενωσιακών και εθνικών ενδιαφερόμενων μερών, και συγκεκριμένα i) όσων έχουν έννομο συμφέρον για το θέμα (π.χ. εθνικές δημόσιες αρχές, πάροχοι υπηρεσιών, ΜΚΟ)· ii) δυνητικών δικαιούχων της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας ή της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία (π.χ. άτομα με αναπηρία,

προσωπικοί βοηθοί)· και iii) εμπειρογνωμόνων (π.χ. ερευνητές, εταιρείες παροχής συμβουλών και σύμβουλοι, διεθνείς οργανισμοί).

Η διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη περιλάμβανε: α) δημόσια διαβούλευση, β) στρατηγικές και γ) στοχευμένες συνεντεύξεις, δ) στοχευμένες διαδικτυακές έρευνες, ε) τρία διαδικτυακά εργαστήρια, στ) έξι ομάδες εστίασης με παρόχους υπηρεσιών από επιλεγμένα κράτη μέλη και ζ) έξι περιπτωσιολογικές μελέτες. Τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούσαν επίσης να αποστείλουν παρατηρήσεις σχετικά με την πρόσκληση της Επιτροπής η) για την υποβολή στοιχείων[27].

Η πλειονότητα των δραστηριοτήτων διαβούλευσης διοργανώθηκε από εξωτερικό ανάδοχο στο πλαίσιο μελέτης που υποστήριζε την εκπόνηση της εκτίμησης των επιπτώσεων. Η Επιτροπή ζήτησε επίσης τη γνώμη των αρχών των κρατών μελών και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών που εκπροσωπούν άτομα με αναπηρία, οι οποίες είναι μέλη της πλατφόρμας για την αναπηρία. Οι συζητήσεις στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της πλατφόρμας και της ειδικής υποομάδας της για την ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας ήταν καίριας σημασίας όσον αφορά τη λήψη ανατροφοδότησης με σκοπό τη βελτίωση της πρότασης.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Η πρόταση πρωτοβουλίας της Επιτροπής για τον καθορισμό του πλαισίου, των κανόνων και των όρων για την έκδοση και τη χρήση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία συνοδεύεται από έκθεση εκτίμησης των επιπτώσεων[28], σχέδιο της οποίας υποβλήθηκε στην επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου (ΕΡΕ) στις 21 Ιουνίου 2023. Η ΕΡΕ εξέδωσε θετική γνώμη με επιφυλάξεις στις 19 Ιουλίου 2023. Η έκθεση εκτίμησης των επιπτώσεων αναθεωρήθηκε σύμφωνα με τα πορίσματα και τις συστάσεις της επιτροπής. Εξετάστηκαν επίσης τα πιο λεπτομερή τεχνικά σχόλια της ΕΡΕ.

Ο σχεδιασμός των επιλογών και η απόφαση απόρριψης ορισμένων επιλογών βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στην πείρα που αποκτήθηκε στο πλαίσιο του δοκιμαστικού σχεδίου για την ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας και στην πείρα από τη σύσταση 98/376/ΕΚ του Συμβουλίου, της 4ης Ιουνίου 1998, σχετικά με δελτίο στάθμευσης για άτομα με ειδικές ανάγκες, σε συνδυασμό με τις παρατηρήσεις που ελήφθησαν από τα ενδιαφερόμενα μέρη και τα κράτη μέλη.

Η επιλογή της συγχώνευσης της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία σε μία μόνο κάρτα εξετάστηκε και στη συνέχεια απορρίφθηκε λόγω έλλειψης πρακτικής και τεχνικής σκοπιμότητας[29]. Οι δύο κάρτες έχουν διαφορετικά κριτήρια επιλεξιμότητας, διαδικασίες έκδοσης, πεδίο εφαρμογής και χρήση. Δεν είναι όλοι οι κάτοχοι ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας κάτοχοι ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία. Τα ενδιαφερόμενα μέρη που συμμετείχαν στη διαβούλευση επισήμαναν ότι η συγχώνευση των δύο καρτών θα περιόριζε τη δυνατότητα των ατόμων με αναπηρία να χρησιμοποιούν ταυτόχρονα και τις δύο κάρτες. Στην πράξη, η ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης συνήθως αφήνεται και τοποθετείται σε εμφανές σημείο στο όχημα, ενώ η

---

27 Για περισσότερες πληροφορίες, βλ.: συνοπτική έκθεση της διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη, παράρτημα 2 της έκθεσης εκτίμησης των επιπτώσεων {SWD(2023) 289}.

28 SWD(2023) 289.

29 Όσον αφορά την επιλογή της συγχώνευσης της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης με τη νέα ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας, οι απόψεις ποικίλλουν. Υπάρχει ισχυρή συναίνεση μεταξύ των κρατών μελών, καθώς και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών που εκπροσωπούν άτομα με αναπηρία, ότι η ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης δεν θα πρέπει να συγχωνευθεί με τη νέα ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας. Αντιθέτως, μεμονωμένοι απαντήσαντες στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης συμφώνησαν ότι η ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης θα πρέπει να ενσωματωθεί στη νέα ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας, πιθανότητα συγχέοντας την «ενιαία κάρτα» με την «ενιαία νομική πράξη».

ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας θα πρέπει να φέρεται από τον κάτοχό της. Ως εκ τούτου, τα ενδιαφερόμενα μέρη θεώρησαν ότι θα πρέπει να διατηρηθούν ως δύο διακριτές κάρτες.

Η αξιολόγηση εξέτασε επιλογές πολιτικής που αποσκοπούν στη διευκόλυνση της αμοιβαίας αναγνώρισης του καθεστώτος αναπηρίας στην ΕΕ σε σχέση με την πρόσβαση σε υπηρεσίες κατά την επίσκεψη άλλου κράτους μέλους Α) και στη διευκόλυνση της χρήσης και την ασφάλεια δικαίου κατά τη χρήση της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία Β), οι οποίες, συνδυαστικά, αντιμετωπίζουν τις προκλήσεις που εντοπίστηκαν.

Απορρίφθηκαν επίσης διάφορες άλλες επιλογές, όπως οι οικειοθελείς ρυθμίσεις[30], η κάλυψη επιλεγμένων μόνο υπηρεσιών[31], η εναρμόνιση των ορισμών και των κριτηρίων επιλεξιμότητας για την αξιολόγηση του καθεστώτος αναπηρίας[32] ή η εναρμόνιση των διαδικασιών έκδοσης των σχετικών καρτών σε επίπεδο ΕΕ[33].

Η προτιμώμενη επιλογή είναι συνδυασμός της επιλογής πολιτικής Α2 (υποχρεωτικό υπόδειγμα ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας σε όλα τα κράτη μέλη για ταξίδια που καλύπτουν όλους τους τομείς υπηρεσιών) με την επιλογή Β2 (υποχρεωτικό υπόδειγμα ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία).

Η *επιλογή πολιτικής Α2* είναι η πλέον αποτελεσματική για τη διευκόλυνση της αμοιβαίας αναγνώρισης του καθεστώτος αναπηρίας σε σχέση με την πρόσβαση σε υπηρεσίες κατά την επίσκεψη άλλου κράτους μέλους, καθώς προβλέπει τη δημιουργία της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας, η οποία θα χρησιμοποιείται ακριβώς για τον σκοπό αυτόν και θα μπορεί να αναγνωριστεί εύκολα σε όλα τα κράτη μέλη. Η κάρτα θα εξαλείψει την αβεβαιότητα τόσο για τους παρόχους υπηρεσιών που επί του παρόντος πρέπει να ελέγχουν το καθεστώς αναπηρίας των πελατών όσο και για τα άτομα με αναπηρία που ταξιδεύουν ή επισκέπτονται άλλα κράτη μέλη.

Η *επιλογή πολιτικής Β2* είναι η πλέον αποτελεσματική για τη διευκόλυνση της αναγνώρισης της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης. Ως δεσμευτική νομοθετική πράξη, καθιστά υποχρεωτικές τις ελάχιστες απαιτήσεις για το κοινό υπόδειγμα της ΕΕ για την κάρτα στάθμευσης και τον μορφότυπο και τα χαρακτηριστικά της. Ο περισσότερο ομοιογενής και ενιαίος μορφότυπος για τις εθνικές κάρτες στάθμευσης θα μειώσει την αβεβαιότητα που συνδέεται με την αναγνώρισή τους για τα άτομα με αναπηρία, διευκολύνοντας τη ζωή τους όταν ταξιδεύουν με αυτοκίνητο στην ΕΕ. Αυτό θα επιτρέψει στους κατόχους κάρτας να ταξιδεύουν με αυτοκίνητο, χωρίς αβεβαιότητα ότι η κάρτα στάθμευσής τους ενδέχεται να μην αναγνωρίζεται στο εξωτερικό. Θα οδηγήσει επίσης σε εξοικονόμηση κόστους για τα οικεία άτομα, καθώς θα μπορούν να χρησιμοποιούν δημόσιες θέσεις στάθμευσης που προορίζονται αποκλειστικά για τα άτομα με αναπηρία.

Ο προτιμώμενος συνδυασμός επιλογών πολιτικής αναμένεται να έχει θετικό κοινωνικό αντίκτυπο και ισχυρό θετικό αντίκτυπο στη διασφάλιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων εντός της ΕΕ (ιδίως του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της ένταξης των ατόμων με αναπηρία). Ο περιβαλλοντικός αντίκτυπος των συνδυασμένων επιλογών πολιτικής είναι πιθανό να είναι μικρός και αμελητέου μεγέθους, ενώ θα έχει περιορισμένο θετικό ψηφιακό αντίκτυπο. Οι προτιμώμενες επιλογές πολιτικής δεν

30 Αυτό θα συνεπαγόταν πρόσθετες αποκλίσεις στον τυποποιημένο (φυσικό και/ή ψηφιακό) μορφότυπο της κάρτας με την πάροδο του χρόνου και συναφείς δυσκολίες για την αναγνώριση και τη χρήση της, καθώς και μεγάλη αβεβαιότητα για τα άτομα με αναπηρία.

31 Αυτό θα συνεπαγόταν μεγάλη διοικητική επιβάρυνση και δεν θα αντιμετώπιζε το βασικό ζήτημα της ίσης μεταχείρισης των ατόμων με αναπηρία, ανεξάρτητα από τον τόπο αξιολόγησης της αναπηρίας τους.

32 Αυτό θα υπερέβαινε τις αρμοδιότητες της ΕΕ.

33 Ό.π.

αναμένεται να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στην ανταγωνιστικότητα και στις ΜΜΕ, ενώ η αναμενόμενη διοικητική επιβάρυνση για τις επιχειρήσεις θα είναι οριακή[34].

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Η πρόταση θα είχε θετικό αντίκτυπο[35] σε αρκετά δικαιώματα που αναγνωρίζονται στον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Καθώς μειώνει την αβεβαιότητα σχετικά με την αναγνώριση των καρτών αναπηρίας και των καρτών στάθμευσης σε ολόκληρη την ΕΕ, θα διευκολύνει την αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων ελεύθερης κυκλοφορίας από τα άτομα με αναπηρία όταν ταξιδεύουν ή επισκέπτονται κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο στο οποίο διαμένουν (άρθρο 45 του Χάρτη).

Η πρόσβαση, υπό ίσους όρους και προϋποθέσεις, σε ειδικούς όρους ή σε προνομιακή μεταχείριση που παρέχεται στα άτομα με αναπηρία σε υπηρεσίες, δραστηριότητες και διευκολύνσεις, μεταξύ άλλων όταν παρέχονται χωρίς αμοιβή, καθώς και σε όρους και διευκολύνσεις στάθμευσης που προορίζονται αποκλειστικά για τα άτομα με αναπηρία όταν ταξιδεύουν σε άλλο κράτος μέλος ή το επισκέπτονται, θα πρέπει να ωφελούν τα άτομα με αναπηρία, διασφαλίζοντας την αυτονομία τους, την κοινωνική ένταξή τους και τη συμμετοχή στον κοινοτικό βίο (άρθρο 26 του Χάρτη).

Η πρόταση θα συμβάλει στην τήρηση των αρχών της απαγόρευσης των διακρίσεων και της ισότητας όσον αφορά την πρόσβαση στις υπηρεσίες (άρθρο 21 του Χάρτη). Η δυνατότητα να επωφελούνται από ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση ή όρους και διευκολύνσεις στάθμευσης που προορίζονται αποκλειστικά για τα άτομα με αναπηρία σε όλα τα κράτη μέλη σε ισότιμη βάση με τους κατοίκους που είναι άτομα με καθεστώς αναπηρίας αναγνωρισμένο στην εν λόγω χώρα, χωρίς διακρίσεις λόγω ιθαγένειας ή τόπου διαμονής, αποτελούν σημαντικούς παράγοντες που καθορίζουν την επιλογή τους να χρησιμοποιούν τις εν λόγω υπηρεσίες.

Η θέσπιση πλαισίου κανόνων και κοινών όρων τόσο για την ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας όσο και για την ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης για άτομα με αναπηρία θα συμβάλει επίσης στην προώθηση, στην προστασία και στη διασφάλιση της πλήρους και ισότιμης άσκησης όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών από όλα τα άτομα με αναπηρία, καθώς και στην προώθηση του σεβασμού της εγγενούς αξιοπρέπειάς τους. Με τη σειρά του, αυτό θα διασφαλίσει μια πιο αποτελεσματική και συμπεριληπτική συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία στην κοινωνία, όπως προβλέπεται στη ΣΗΕΔΑΑ.

Η παρούσα πρόταση συνεπάγεται την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ιδίως των δεδομένων που αφορούν το καθεστώς αναπηρίας του κατόχου της κάρτας. Η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των προσώπων, συμπεριλαμβανομένης της συλλογής, πρόσβασης και χρήσης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, επηρεάζει το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή και το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα βάσει των άρθρων 7 και 8 του Χάρτη. Η παρέμβαση σε αυτά τα θεμελιώδη δικαιώματα είναι αναγκαία και ανταποκρίνεται πραγματικά στον στόχο του γενικού συμφέροντος που αναγνωρίζεται από το δίκαιο της Ένωσης.

---

34 Για περισσότερες πληροφορίες, βλ.: κεφάλαιο 6 «What are the impacts of the policy options?» (Ποιος είναι ο αντίκτυπος των επιλογών πολιτικής;) και παράρτημα 5: «Competitiveness check of the Impact Assessment Report» (Έλεγχος ανταγωνιστικότητας της έκθεσης εκτίμησης των επιπτώσεων) {SWD(2023) 289}.

35 Λόγω της έλλειψης αναλυτικών δεδομένων, δεν είναι δυστυχώς δυνατόν στο παρόν στάδιο να μετρηθεί τυχόν έμφυλη διάσταση του αντικτύπου.

Όσον αφορά το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, οι αρχές των κρατών μελών που εκδίδουν τις κάρτες θα είναι οι υπεύθυνοι επεξεργασίας των δεδομένων. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν, κατά την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, ότι η εθνική τους νομοθεσία προβλέπει κατάλληλες εγγυήσεις που εφαρμόζονται ως προς την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ιδίως δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν το καθεστώς αναπηρίας κατόχου κάρτας, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[36]. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν την ασφάλεια, τη γνησιότητα και την εμπιστευτικότητα των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται και αποθηκεύονται για τον σκοπό της παρούσας οδηγίας. Περαιτέρω μέτρα ασφάλειας για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα μπορούν να προβλεφθούν μέσω εκτελεστικής πράξης, όταν θα δημιουργηθούν τα ψηφιακά χαρακτηριστικά και ο ψηφιακός μορφότυπος. Για τους σκοπούς της προτεινόμενης οδηγίας, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να παρέχονται μόνο στη φυσική κάρτα και, αφού καθοριστούν ο μορφότυπος και οι προδιαγραφές της, να περιλαμβάνονται στην ψηφιακή κάρτα που εκδίδεται.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση έχει πολύ περιορισμένες δημοσιονομικές επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Οι μόνες λειτουργικές δαπάνες αφορούν τη διοργάνωση συνεδριάσεων επιτροπών και ομάδων εμπειρογνωμόνων, καθώς και στήριξη των ελέγχων των μέτρων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο, δηλαδή επιχειρησιακές πιστώσεις ύψους 0,62 εκατ. EUR στο πλαίσιο υφιστάμενης γραμμής του προϋπολογισμού, καθώς και διοικητικές δαπάνες ύψους περίπου 0,342 εκατ. EUR ετησίως. Οι δαπάνες αυτές θα συνεπάγονται εσωτερική ανακατανομή των κονδυλίων χωρίς αύξηση του ποσού.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Σε περίπτωση έγκρισης της πρότασης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να γνωστοποιήσουν στην Επιτροπή, εντός έξι μηνών από την έναρξη ισχύος της, τον φορέα (ή τους φορείς) που έχουν οριστεί για την έκδοση, την ανανέωση και την ανάκληση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία, καθώς και τους όρους για την έκδοση ή την κήρυξη της ακυρότητας των καρτών αυτών.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να κοινοποιούν στην Επιτροπή όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για να συντάξει η Επιτροπή την τακτική έκθεσή της προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας.

- **Επεξηγηματικά έγγραφα (για οδηγίες)**

Η πρόταση δεν απαιτεί επεξηγηματικά έγγραφα για τη μεταφορά της στο εθνικό δίκαιο.

---

[36] Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Το άρθρο 1 περιγράφει το αντικείμενο.

Το άρθρο 2 σχετικά με το πεδίο εφαρμογής αφορά το καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής και περιγράφει τις υπηρεσίες, τις δραστηριότητες και τις διευκολύνσεις που καλύπτονται, μεταξύ άλλων όταν παρέχονται χωρίς αμοιβή. Επαναλαμβάνει ότι τα κράτη μέλη παραμένουν αρμόδια να αξιολογούν το καθεστώς αναπηρίας και να εκδίδουν την ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας και την ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης για άτομα με αναπηρία, να καθορίζουν τις διαδικασίες έκδοσής τους τηρώντας τα κοινά στοιχεία που προβλέπονται στα άρθρα 6 και 7 και να αποφασίζουν αν θα χορηγούν ή όχι ειδικές παροχές ή συγκεκριμένους, ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση στα άτομα με αναπηρία και, κατά περίπτωση, στα άτομα που τα συνοδεύουν ή τα βοηθούν. Αποσαφηνίζει επίσης το αντικείμενο εξαιρώντας τις παροχές κοινωνικής ασφάλειας.

Το άρθρο 3 περιέχει τους βασικούς ορισμούς.

Το άρθρο 4 παραθέτει τους δικαιούχους, ενώ το άρθρο 5 προβλέπει ισότιμη πρόσβαση σε ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση για τους κατόχους της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία και τα άτομα που τα συνοδεύουν ή τα βοηθούν, συμπεριλαμβανομένων των προσώπων που αναγνωρίζονται ως προσωπικοί βοηθοί σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία ή τις εθνικές πρακτικές.

Τα άρθρα 6 και 7 καθορίζουν τον μορφότυπο, τις διαδικασίες και τις διοικητικές διατυπώσεις για την ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας και την ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης για άτομα με αναπηρία αντίστοιχα. Αφορούν την καθιέρωση και την ισχύ των καρτών και καθορίζουν τους αντίστοιχους μορφότυπους που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα. Αμφότερα τα άρθρα εξουσιοδοτούν την Επιτροπή να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για τον καθορισμό λεπτομερών διατάξεων σχετικά με την ψηφιοποίηση των καρτών.

Το άρθρο 8 προβλέπει τη δυνατότητα θέσπισης κοινών τεχνικών προδιαγραφών για τον περαιτέρω προσδιορισμό του μορφότυπου των καρτών, καθώς και του μορφότυπου μελλοντικών ψηφιακών στοιχείων.

Το άρθρο 9 ορίζει τις σχετικές διατάξεις για την εποπτεία, τη συμμόρφωση και τις προσβάσιμες πληροφορίες όσον αφορά τη χρήση της κάρτας, μεταξύ άλλων σε περίπτωση κινδύνου πλαστογράφησης ή απάτης.

Το άρθρο 10 απαιτεί από τα κράτη μέλη να προσδιορίσουν τις αρμόδιες αρχές που θα εκδίδουν τις κάρτες.

Τα άρθρα 11 και 12 ορίζουν τους κανόνες και τις διαδικασίες για την άσκηση της εξουσιοδότησης από την Επιτροπή και τις εκτελεστικές πράξεις που ορίζονται στα άρθρα 6, 7 και 8.

Τα άρθρα 13 και 14 αφορούν την επιβολή και τις κυρώσεις, επιτρέποντας στις οργανώσεις που εκπροσωπούν τα άτομα με αναπηρία και σε άλλους δημόσιους φορείς με έννομο συμφέρον να λαμβάνουν επίσης μέτρα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με την οδηγία. Οι κυρώσεις θα πρέπει να συνοδεύονται από διορθωτικά μέτρα, καθώς είναι σημαντικό να αποκαθίστανται τα προβλήματα που ανακύπτουν κατά τη χρήση των καρτών και να λαμβάνονται μέτρα για μελλοντική βελτίωση.

Το άρθρο 15 περιλαμβάνει συνοδευτικά μέτρα για την πρόσβαση σε πληροφορίες και την ευαισθητοποίηση, συμπεριλαμβανομένης της προσβασιμότητας των πληροφοριών.

Το άρθρο 16 αφορά την υποβολή εκθέσεων και την επανεξέταση και τις υποχρεώσεις για την πρώτη και τις επόμενες εκθέσεις σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας.

Το άρθρο 17 ορίζει ότι η ισχύουσα σύσταση του ευρωπαϊκού δελτίου στάθμευσης για άτομα με αναπηρία καθίσταται άνευ αντικειμένου και παύει να ισχύει.

Τα άρθρα 18 και 19 προβλέπουν τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο και την έναρξη ισχύος.

Τα παραρτήματα I και II περιγράφουν αντίστοιχα την ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας και την ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης για άτομα με αναπηρία, καθώς και τον μορφότυπο και τον σχεδιασμό τους.

2023/0311 (COD)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέσπιση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 53 παράγραφος 1, το άρθρο 62, το άρθρο 91 και το άρθρο 21 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής[1],

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών[2],

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η Ευρωπαϊκή Ένωση βασίζεται στις αξίες της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και δεσμεύεται να καταπολεμήσει τις διακρίσεις, μεταξύ άλλων λόγω αναπηρίας, όπως ορίζονται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ), στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (Χάρτης).

(2) Στο άρθρο 26 του Χάρτη, η Ένωση αναγνωρίζει και σέβεται το δικαίωμα των ατόμων με αναπηρία να επωφελούνται μέτρων που θα τους εξασφαλίζουν την αυτονομία, την κοινωνική και επαγγελματική ένταξη και τη συμμετοχή στον κοινοτικό βίο.

(3) Κάθε πολίτης της Ένωσης έχει το θεμελιώδες δικαίωμα να κυκλοφορεί και να διαμένει ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών, υπό την επιφύλαξη των περιορισμών και των όρων που προβλέπονται στις Συνθήκες και στις διατάξεις που θεσπίζονται για την εφαρμογή τους.

(4) Σύμφωνα με το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η ιθαγένεια της Ένωσης τείνει να αποτελέσει τη θεμελιώδη ιδιότητα των υπηκόων των κρατών μελών κατά την άσκηση του δικαιώματος κυκλοφορίας και διαμονής στην επικράτεια των κρατών μελών, με την οποία παρέχεται η δυνατότητα σε όσους βρίσκονται στην ίδια κατάσταση να απολαύουν, εντός του καθ' ύλην πεδίου εφαρμογής της ΣΛΕΕ, της ίδιας νομικής μεταχείρισης ανεξαρτήτως της ιθαγένειάς τους, με την επιφύλαξη των ρητώς προβλεπόμενων εξαιρέσεων.

---

[1] ΕΕ C της , σ. .

[2] ΕΕ C της , σ. .

(5) Η Ένωση είναι συμβαλλόμενο μέρος της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (ΣΗΕΔΑΑ)[3] και δεσμεύεται από τις διατάξεις της, οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της έννομης τάξης της Ένωσης, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της. Όλα τα κράτη μέλη είναι συμβαλλόμενα μέρη της ΣΗΕΔΑΑ και δεσμεύονται επίσης από αυτήν στο μέτρο των αρμοδιοτήτων τους.

(6) Σκοπός της ΣΗΕΔΑΑ είναι η προώθηση, η προστασία και η διασφάλιση της πλήρους και ισότιμης άσκησης όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών από όλα τα άτομα με αναπηρία, καθώς και η προώθηση του σεβασμού της εγγενούς αξιοπρέπειάς τους, με αποτέλεσμα την εξασφάλιση της πλήρους και αποτελεσματικής συμμετοχής και ένταξής τους στην κοινωνία σε ισότιμη βάση με τους άλλους. Η ΣΗΕΔΑΑ αναγνωρίζει επίσης τη σημασία της ανάγκης λήψης κατάλληλων μέτρων με σκοπό τη διασφάλιση της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία.

(7) Ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων, που διακηρύχθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο Γκέτεμποργκ στις 17 Νοεμβρίου 2017[4] προβλέπει ότι κάθε άνθρωπος, μεταξύ άλλων, ανεξαρτήτως αναπηρίας, έχει δικαίωμα σε ίση μεταχείριση και ίσες ευκαιρίες όσον αφορά, μεταξύ άλλων, την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες που διατίθενται στο κοινό (αρχή 3). Επιπλέον, ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων αναγνωρίζει ότι τα άτομα με αναπηρία έχουν δικαίωμα σε υπηρεσίες που τους επιτρέπουν να συμμετέχουν στην κοινωνία (αρχή 17).

(8) Η οδηγία (ΕΕ) 2019/882 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[5] («ευρωπαϊκή πράξη για την προσβασιμότητα») αποσκοπεί στη βελτίωση της πρόσβασης σε προϊόντα και υπηρεσίες με την εξάλειψη και την πρόληψη των φραγμών που προκύπτουν από τις αποκλίνουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας στα κράτη μέλη, και συνεπώς συμβάλλει στην αύξηση της διαθεσιμότητας προσβάσιμων προϊόντων και υπηρεσιών στην εσωτερική αγορά, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε ιστότοπους και υπηρεσίες βάσει φορητών συσκευών ορισμένων δημόσιων υπηρεσιών[6], και στη βελτίωση της προσβασιμότητας των σχετικών πληροφοριών. Επιπλέον, το δίκαιο της Ένωσης εγγυάται επίσης το δικαίωμα πρόσβασης στις μεταφορές χωρίς διακρίσεις, καθώς και άλλα δικαιώματα, όπως το δικαίωμα δωρεάν παροχής συνδρομής σε επιβάτες με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα που ταξιδεύουν με αεροπορικά[7], σιδηροδρομικά[8], πλωτά μέσα

---

3 Απόφαση 2010/48/ΕΚ του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με τη σύναψη, από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (ΕΕ L 23 της 27.1.2010, σ. 35).

4 Διοργανική διακήρυξη για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων (ΕΕ C 428 της 13.12.2017, σ. 10).

5 Οδηγία (ΕΕ) 2019/882 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας προϊόντων και υπηρεσιών (ΕΕ L 150 της 7.6.2019, σ. 70).

6 Επιπλέον, η οδηγία (ΕΕ) 2016/2102 για την προσβασιμότητα των ιστότοπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές των οργανισμών του δημόσιου τομέα αποσκοπεί στη βελτίωση της προσβασιμότητας των ιστότοπων οργανισμών του δημόσιου τομέα και των εφαρμογών τους για φορητές συσκευές.

7 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1107/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα όταν ταξιδεύουν αεροπορικώς (ΕΕ L 204 της 26.7.2006, σ. 1).

8 Κανονισμός (ΕΕ) 2021/782 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2021, σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των επιβατών σιδηροδρομικών μεταφορών (ΕΕ L 172 της 17.5.2021, σ. 1).

μεταφοράς[9], με λεωφορείο ή πούλμαν[10]. Το δίκαιο της Ένωσης επιτρέπει στα κράτη μέλη να προβλέπουν μειωμένες χρεώσεις ή τέλη χρήσης για οδούς/γέφυρες/σήραγγες με διόδια, καθώς και εξαιρέσεις από την υποχρέωση καταβολής των εν λόγω χρεώσεων ή τελών χρήσης για οποιοδήποτε όχημα που χρησιμοποιείται από άτομα με αναπηρία ή ανήκει σ' αυτά όσον αφορά οδούς που υπόκεινται σε οδικά τέλη[11].

(9) Τα άτομα με αναπηρία μπορούν να υποβάλουν αίτηση στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους στο οποίο διαμένουν για την αναγνώριση του καθεστώτος αναπηρίας, καθώς αυτό εμπίπτει στην αρμοδιότητα των εν λόγω αρχών. Κάθε κράτος μέλος και οι αντίστοιχες αρμόδιες αρχές του διαθέτουν διαδικασία αξιολόγησης της αναπηρίας η οποία διαφέρει μεταξύ των κρατών μελών. Όταν οι αρμόδιες αρχές αναγνωρίζουν το καθεστώς αναπηρίας ενός αιτούντος, εκδίδουν πιστοποιητικό αναπηρίας, κάρτα αναπηρίας ή άλλο επίσημο έγγραφο που αναγνωρίζει το καθεστώς αναπηρίας του αιτούντος.

(10) Λόγω της μη αναγνώρισης του καθεστώτος αναπηρίας μεταξύ των κρατών μελών, τα άτομα με αναπηρία ενδέχεται να αντιμετωπίζουν ειδικές δυσκολίες κατά την άσκηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων τους για ελεύθερη κυκλοφορία.

(11) Τα άτομα με αναπηρία που μετακινούνται για μεγαλύτερες περιόδους σε άλλα κράτη μέλη για απασχόληση, σπουδές ή άλλους σκοπούς, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά από τη νομοθεσία ή συμφωνείται μεταξύ των κρατών μελών, μπορεί να αξιολογείται και να αναγνωρίζεται επίσημα από τις αρμόδιες αρχές του άλλου κράτους μέλους το καθεστώς αναπηρίας τους και να λαμβάνουν πιστοποιητικό αναπηρίας, κάρτα αναπηρίας ή οποιοδήποτε άλλο επίσημο έγγραφο που αναγνωρίζει το καθεστώς αναπηρίας τους σύμφωνα με τους εφαρμοστέους κανόνες του εν λόγω κράτους μέλους.

(12) Ωστόσο, τα άτομα με αναγνωρισμένο καθεστώς αναπηρίας που ταξιδεύουν ή επισκέπτονται για σύντομο χρονικό διάστημα ένα κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος μέλος στο οποίο διαμένουν, μπορεί να αντιμετωπίσουν σημαντικές δυσκολίες, εάν το καθεστώς αναπηρίας τους δεν αναγνωρίζεται στο κράτος μέλος στο οποίο ταξιδεύουν ή το οποίο επισκέπτονται και εάν δεν διαθέτουν πιστοποιητικό, κάρτα αναπηρίας ή οποιοδήποτε άλλο επίσημο έγγραφο που αναγνωρίζει το καθεστώς αναπηρίας τους στο κράτος μέλος υποδοχής, ώστε να επωφεληθούν από ειδικούς όρους και/ή προνομιακή μεταχείριση που προσφέρεται εκεί.

(13) Στην περίπτωση αυτή, τα άτομα με αναπηρία που ταξιδεύουν σε άλλο κράτος μέλος ή το επισκέπτονται βρίσκονται σε μειονεκτική θέση κατά την άσκηση των δικαιωμάτων τους ελεύθερης κυκλοφορίας σε σύγκριση με τα άτομα με αναπηρία που διαθέτουν πιστοποιητικό αναπηρίας, κάρτα αναπηρίας ή οποιοδήποτε άλλο επίσημο έγγραφο που αναγνωρίζει το καθεστώς αναπηρίας τους στο κράτος μέλος στο οποίο ταξιδεύουν ή το οποίο επισκέπτονται.

---

9 Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1177/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, για τα δικαιώματα των επιβατών στις θαλάσσιες και εσωτερικές πλωτές μεταφορές και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 (ΕΕ L 334 της 17.12.2010, σ. 1).

10 Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 181/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τα δικαιώματα των επιβατών λεωφορείων και πούλμαν και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 1).

11 Οδηγία 1999/62/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και οδηγία (ΕΕ) 2022/362 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση των οδηγιών 1999/62/ΕΚ, 1999/37/ΕΚ και (ΕΕ) 2019/520, όσον αφορά την επιβολή τελών στα οχήματα που χρησιμοποιούν ορισμένα έργα υποδομής.

(14) Επιπλέον, το γεγονός ότι δεν γνωρίζουν αν και, εάν ναι, σε ποιον βαθμό το καθεστώς αναπηρίας τους και τα επίσημα έγγραφα που το αναγνωρίζουν μπορούν να αναγνωριστούν όταν ταξιδεύουν σε άλλο κράτος μέλος ή όταν το επισκέπτονται, τους δημιουργεί αβεβαιότητα. Τέλος, τα άτομα με αναπηρία μπορεί να αποτρέπονται από την άσκηση των δικαιωμάτων τους ελεύθερης κυκλοφορίας.

(15) Παράλληλα με τα φυσικά και άλλα εμπόδια στην πρόσβαση τόσο σε δημόσιους όσο και σε ιδιωτικούς χώρους, τα υψηλά έξοδα αποτελούν βασικό παράγοντα που αποθαρρύνει πολλά άτομα με αναπηρία από το να ταξιδέψουν[12], καθότι έχουν ειδικές ανάγκες και μπορεί επίσης να χρειάζονται άτομο/-α που τα συνοδεύει/-ουν ή τα βοηθά/-ούν, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αναγνωρίζονται ως προσωπικοί βοηθοί σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία ή τις εθνικές πρακτικές, καθιστώντας το κόστος ταξιδιού τους υψηλότερο απ' ό,τι για τα άτομα χωρίς αναπηρία[13]. Η μη αναγνώριση του καθεστώτος αναπηρίας σε άλλα κράτη μέλη μπορεί να περιορίσει την πρόσβασή τους σε ειδικούς όρους, όπως η ελεύθερη πρόσβαση ή τα μειωμένα τιμολόγια ή η προνομιακή μεταχείριση, και έχει αντίκτυπο στο κόστος ταξιδιού, τη ζωή και τις επιλογές τους.

(16) Η προνομιακή μεταχείριση (όπως προσωπική βοήθεια, κατά προτεραιότητα πρόσβαση κ.λπ.) που παρέχεται αντί αμοιβής ή χωρίς αμοιβή μπορεί να είναι σημαντική για τα άτομα με αναπηρία ώστε να μπορούν να έχουν πρόσβαση σε διάφορες υπηρεσίες, δραστηριότητες ή διευκολύνσεις και να τις βιώνουν καλύτερα. Ωστόσο, λόγω της μη αναγνώρισης, στο κράτος μέλος το οποίο επισκέπτονται ή στο οποίο ταξιδεύουν, του καθεστώτος αναπηρίας τους και επίσημων εγγράφων που αναγνωρίζουν το εν λόγω καθεστώς και έχουν εκδοθεί σε άλλα κράτη μέλη, τα άτομα με αναπηρία μπορεί να μην είναι σε θέση να επωφεληθούν από τους ειδικούς όρους ή την προνομιακή μεταχείριση που προσφέρουν οι ιδιωτικοί φορείς ή οι δημόσιες αρχές του εν λόγω κράτους μέλους στους κατόχους πιστοποιητικού αναπηρίας, κάρτας αναπηρίας ή οποιουδήποτε άλλου επίσημου εγγράφου που αναγνωρίζει το καθεστώς αναπηρίας τους που έχει εκδοθεί εκεί.

(17) Το δοκιμαστικό σχέδιο για την ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας που ξεκίνησε το 2016 και υλοποιήθηκε σε οκτώ κράτη μέλη κατέδειξε τα πλεονεκτήματα για τα άτομα με αναπηρία όσον αφορά την πρόσβαση σε υπηρεσίες στους τομείς του πολιτισμού, της αναψυχής, του αθλητισμού και, σε ορισμένες περιπτώσεις, των μεταφορών, καθώς και την υποστήριξη της διασυνοριακής κυκλοφορίας τους στην ΕΕ για σύντομο χρονικό διάστημα[14]. Επιπλέον, συμπεριέλαβε και άλλα παραδείγματα υπηρεσιών, δραστηριοτήτων και διευκολύνσεων που προσφέρουν ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση σε άτομα με αναπηρία.

---

12 Πορίσματα της τελικής έκθεσης με βάση έρευνα που απευθύνεται σε ενωσιακού επιπέδου οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών· Shaw and Coles, Disability, holiday making and the tourism industry in the UK: a preliminary survey» (Αναπηρία, διακοπές και τουριστικός κλάδος στο Ηνωμένο Βασίλειο: προκαταρκτική έρευνα), Tourism Management 25(3) (2004) σ. 397-403· Eugénia Lima Devile and Andreia Antunes Moura (2021), Travel by People With Physical Disabilities: Constraints and Influences in the Decision-Making Process (Ταξίδια ατόμων με σωματική αναπηρία: περιορισμοί και επιρροές στη διαδικασία λήψης αποφάσεων).

13 McKercher and Darcy (2018), Re-conceptualisation barriers to travel by people with disabilities (Εκ νέου εννοιολογικός προσδιορισμός των εμποδίων στα ταξίδια των ατόμων με αναπηρία), Tourism Management Perspectives, σ. 59-66. [Μήπως χρειάζονται περισσότερες πληροφορίες για την αιτιολογική έκθεση;]

14 Βλ. επίσης την τελική έκθεση της μελέτης για την αξιολόγηση της υλοποίησης της δοκιμαστικής δράσης σχετικά με την ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας και τα συναφή οφέλη, που δημοσιεύθηκε τον Μάιο του 2021, https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/4adbe538-0a02-11ec-b5d3-01aa75ed71a1/language-en.

(18) Με βάση το καθεστώς αναπηρίας τους, τα άτομα με αναπηρία μπορούν να υποβάλουν αίτηση για κάρτα στάθμευσης στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους στο οποίο διαμένουν για την έκδοση κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία, το οποίο αναγνωρίζει το δικαίωμα σε ορισμένους όρους και διευκολύνσεις στάθμευσης που προορίζονται αποκλειστικά για τα άτομα με αναπηρία. Κάθε κράτος μέλος έχει θεσπίσει διαδικασία υποβολής αίτησης, σε τοπικό, περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο, για την απόκτηση κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία (ή για άτομα που τα συνοδεύουν ή τα βοηθούν, συμπεριλαμβανομένων των προσωπικών βοηθών) καθώς και κριτήρια που πρέπει να πληρούνται για να είναι επιλέξιμα.

(19) Η σύσταση 98/376/ΕΚ του Συμβουλίου[15] προέβλεψε ένα ευρωπαϊκό υπόδειγμα της κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία, το οποίο διευκόλυνε την αναγνώριση της κάρτας στάθμευσης σε όλα τα κράτη μέλη. Ωστόσο, η εφαρμογή του και η συμπερίληψη εθνικών ειδικών προσθηκών ή αποκλίσεων από το συνιστώμενο υπόδειγμα οδήγησαν σε πληθώρα διαφορετικών καρτών. Αυτό εμποδίζει τη διασυνοριακή αναγνώριση των καρτών σε όλα τα κράτη μέλη, εμποδίζοντας την πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία σε όρους στάθμευσης που παρέχονται και στις διευκολύνσεις που προορίζονται αποκλειστικά για τα άτομα με αναπηρία που είναι κάτοχοι κάρτα στάθμευσης σε άλλα κράτη μέλη. Επιπλέον, η σύσταση του Συμβουλίου δεν έχει επικαιροποιηθεί ώστε να αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες τεχνολογικές εξελίξεις και τις εξελίξεις στον τομέα της ψηφιοποίησης. Τα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν επίσης προβλήματα απάτης και πλαστογράφησης των καρτών, καθώς ο μορφότυπος είναι συνήθως αρκετά απλός και εύκολα πλαστογραφούμενος και στην πράξη διαφορετικός σε κάθε κράτος μέλος, γεγονός που δυσχεραίνει την επαλήθευσή τους.

(20) Για να διευκολυνθεί η πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία σε ειδικούς όρους ή σε προνομιακή μεταχείριση που σχετίζεται με υπηρεσίες, δραστηριότητες και διευκολύνσεις, μεταξύ άλλων, όταν παρέχονται χωρίς αμοιβή, σε άλλα κράτη μέλη, θα πρέπει να αρθούν τα εμπόδια και οι δυσκολίες που εξακολουθούν να υφίστανται κατά τη μετακίνηση ή την επίσκεψη άλλου κράτους μέλους λόγω της μη αναγνώρισης του καθεστώτος αναπηρίας τους και επίσημων εγγράφων που αναγνωρίζουν το εν λόγω καθεστώς και έχουν εκδοθεί σε άλλα κράτη μέλη, καθώς και των δικαιωμάτων στάθμευσης.

(21) Ως εκ τούτου, για να διευκολυνθεί η άσκηση από άτομα με αναπηρία, όταν ταξιδεύουν σε άλλο κράτος μέλος ή το επισκέπτονται για σύντομο χρονικό διάστημα, των δικαιωμάτων πρόσβασης σε ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση που προσφέρονται από ιδιωτικούς φορείς ή δημόσιες αρχές χωρίς διακρίσεις λόγω ιθαγένειας στην ίδια βάση με τα άτομα με αναπηρία στο εν λόγω κράτος μέλος, και για να διευκολυνθεί η χρήση των μεταφορών και να επωφεληθούν από τους όρους και τις διευκολύνσεις στάθμευσης που προορίζονται αποκλειστικά για τα άτομα με αναπηρία στην ίδια βάση όπως και στο εν λόγω κράτος μέλος, είναι αναγκαίο να θεσπιστούν το πλαίσιο, οι κανόνες και οι κοινοί όροι, συμπεριλαμβανομένου ενός κοινού τυποποιημένου υποδείγματος, για μια ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας ως

[15] Σύσταση του Συμβουλίου της 4ης Ιουνίου 1998 σχετικά με δελτίο στάθμευσης για άτομα με ειδικές ανάγκες (ΕΕ L 167 της 12.6.1998, σ. 25), όπως προσαρμόστηκε με τη σύσταση του Συμβουλίου της 3ης Μαρτίου 2008 λόγω της προσχώρησης της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας, της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λετονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Ρουμανίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και της Σλοβακικής Δημοκρατίας (ΕΕ L 63 της 7.3.2008, σ. 43).

απόδειξη αναγνωρισμένου καθεστώτος αναπηρίας και για μια ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης για άτομα με αναπηρία, ως απόδειξη του αναγνωρισμένου δικαιώματός τους σε όρους και διευκολύνσεις στάθμευσης που προορίζονται αποκλειστικά για τα άτομα με αναπηρία.

(22) Η αμοιβαία αναγνώριση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία θα πρέπει να διευκολύνει και να εγγυάται, στα άτομα με αναγνωρισμένο καθεστώς αναπηρίας σε κράτος μέλος, την πρόσβαση σε ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση που προσφέρουν ιδιωτικοί φορείς ή δημόσιες αρχές σε διάφορες υπηρεσίες, δραστηριότητες και διευκολύνσεις, μεταξύ άλλων όταν δεν παρέχονται έναντι αμοιβής, καθώς και πρόσβαση σε όρους και διευκολύνσεις στάθμευσης που προορίζονται αποκλειστικά για τα άτομα με αναπηρία, υπό ίσους όρους και προϋποθέσεις με εκείνους που προβλέπονται βάσει εθνικών πιστοποιητικών, καρτών αναπηρίας ή άλλων επίσημων εγγράφων που αναγνωρίζουν το καθεστώς αναπηρίας και των εθνικών καρτών στάθμευσης για άτομα με αναπηρία που εκδίδονται από τις αρμόδιες αρχές της χώρας υποδοχής.

(23) Εκτός από τους όρους και τις διευκολύνσεις στάθμευσης, οι υπηρεσίες, οι δραστηριότητες και οι διευκολύνσεις που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία αφορούν ευρύ φάσμα συνεχώς μεταβαλλόμενων δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων που παρέχονται χωρίς αμοιβή, από δημόσιες αρχές ή ιδιωτικούς φορείς, είτε υποχρεωτικά (βάσει εθνικών/τοπικών κανόνων ή νομικών υποχρεώσεων) είτε συχνά και σε εθελοντική βάση (ιδίως από ιδιωτικούς φορείς) σε διάφορους τομείς πολιτικής, όπως ο πολιτισμός, η αναψυχή, ο τουρισμός, ο αθλητισμός, οι δημόσιες και ιδιωτικές μεταφορές, η εκπαίδευση.

(24) Παραδείγματα ειδικών όρων ή προνομιακής μεταχείρισης περιλαμβάνουν την ελεύθερη πρόσβαση, μειωμένα τιμολόγια, μειωμένες χρεώσεις ή τέλη χρήσης για οδούς/γέφυρες/σήραγγες με διόδια, κατά προτεραιότητα πρόσβαση, καθορισμένες θέσεις σε πάρκα και άλλους δημόσιους χώρους, προσβάσιμες θέσεις σε πολιτιστικές ή δημόσιες εκδηλώσεις, προσωπική βοήθεια, ζώα συνοδείας, βοήθεια στην παραλία για την είσοδο στο νερό, υποστήριξη (όπως πρόσβαση σε γραφή Μπράιγ, ακουστικούς οδηγούς, διερμηνεία στη νοηματική γλώσσα), παροχή βοηθημάτων ή βοήθειας, δανεισμός αναπηρικού αμαξιδίου, δανεισμός πλωτού αναπηρικού αμαξιδίου, λήψη τουριστικών πληροφοριών σε προσβάσιμη μορφή, χρήση σκούτερ μεταφοράς σε δρόμους ή αναπηρικού αμαξιδίου σε ποδηλατοδρόμους χωρίς πρόστιμο κ.λπ. Οι όροι και οι διευκολύνσεις στάθμευσης περιλαμβάνουν διευρυμένους χώρους στάθμευσης ή αποκλειστικούς χώρους στάθμευσης. Όσον αφορά τις υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών, εκτός από τους ειδικούς όρους ή την προνομιακή μεταχείριση που παρέχεται σε άτομα με αναπηρία, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία ή τις εθνικές πρακτικές, τα ζώα συνοδείας, οι προσωπικοί βοηθοί ή άλλα άτομα που συνοδεύουν ή βοηθούν άτομα με αναπηρία (ή μειωμένη κινητικότητα) μπορούν να ταξιδεύουν δωρεάν ή να κάθονται, όπου είναι εφικτό, δίπλα στο άτομο με αναπηρία.

(25) Η έκδοση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία σε ένα κράτος μέλος καθορίζεται από την παρούσα οδηγία σε συνδυασμό με τις εφαρμοστέες διαδικασίες και αρμοδιότητες του εν λόγω κράτους μέλους για την αξιολόγηση και την αναγνώριση του καθεστώτος αναπηρίας και των δικαιωμάτων στάθμευσης για άτομα με αναπηρία.

(26) Εκτός από τον φυσικό μορφότυπο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβλέπουν ψηφιακή κάρτα όταν ο μορφότυπος και οι προδιαγραφές έχουν καθοριστεί μέσω κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικών πράξεων, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής. Η

οικεία πρόταση θα πρέπει να βασίζεται στην εμπειρία προηγούμενων και εν εξελίξει εργασιών σε ευρωπαϊκό επίπεδο σχετικά με την ψηφιοποίηση πιστοποιητικών και εγγράφων, όπως το ψηφιακό πιστοποιητικό COVID της ΕΕ που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/953, και να καθιστά δυνατή τη χρήση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης μέσω πορτοφολιών ψηφιακής ταυτότητας της ΕΕ[16]. Τα άτομα με αναπηρία θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν είτε τον ψηφιακό είτε τον φυσικό μορφότυπο, ή και τους δύο.

(27) Η έκδοση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία συνεπάγεται την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένων ιδίως των δεδομένων που αφορούν το καθεστώς αναπηρίας του κατόχου της κάρτας, τα οποία συνιστούν «δεδομένα που αφορούν την υγεία» κατά την έννοια του άρθρου 4 σημείο 15) του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679[17] και αποτελούν ειδική κατηγορία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά την έννοια του άρθρου 9 του εν λόγω κανονισμού. Κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να συμμορφώνεται με την ισχύουσα νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων, ιδίως με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679. Κατά τη μεταφορά της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η εθνική νομοθεσία περιλαμβάνει κατάλληλες εγγυήσεις που εφαρμόζονται για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ιδίως ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν την ασφάλεια, την ακεραιότητα, τη γνησιότητα και την εμπιστευτικότητα των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται και αποθηκεύονται για τον σκοπό της παρούσας οδηγίας.

(28) Το κράτος μέλος που είναι υπεύθυνο για την έκδοση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας ή της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία θα πρέπει να είναι εκείνο στο οποίο διαμένει συνήθως το πρόσωπο κατά την έννοια των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[18] και (ΕΚ) αριθ. 987/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[19] και έχει λάβει την αξιολόγηση του καθεστώτος αναπηρίας του. Οι κάτοχοι ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας ή ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία θα πρέπει να μπορούν να χρησιμοποιούν τις κάρτες κατά τη διάρκεια της παραμονής τους σε οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος.

(29) Για να διασφαλιστεί ότι οι εργαζόμενοι με αναπηρία μπορούν να ασκούν αποτελεσματικά και πλήρως τα δικαιώματά τους στην ελεύθερη κυκλοφορία και να απολαμβάνουν επίσης τις υπηρεσίες, τις δραστηριότητες και τις διευκολύνσεις που προσφέρονται από τα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων όταν παρέχονται χωρίς αμοιβή, η ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας και η ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης για άτομα με αναπηρία θα πρέπει επίσης να διατίθενται στους εργαζομένους που ταξιδεύουν σε

---

16 COM(2021) 281final.

17 Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

18 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας (ΕΕ L 166 της 30.4.2004, σ. 1).

19 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 987/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Σεπτεμβρίου 2009 για καθορισμό της διαδικασίας εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας (ΕΕ L 284 της 30.10.2009, σ. 1).

άλλο κράτος μέλος ή το επισκέπτονται για σκοπούς που σχετίζονται με την εργασία τους.

(30) Το προβλεπόμενο πλαίσιο για την αμοιβαία αναγνώριση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία δεν θίγει τις αρμοδιότητες των κρατών μελών να αξιολογούν και να αναγνωρίζουν το καθεστώς αναπηρίας και να χορηγούν ειδικούς όρους, όπως ελεύθερη πρόσβαση, μειωμένα τιμολόγια ή προνομιακή μεταχείριση για τα άτομα με αναπηρία και/ή τα άτομα που τα συνοδεύουν ή τα βοηθούν, συμπεριλαμβανομένων των προσωπικών βοηθών. Δεν καλύπτει τις παροχές κοινωνικής ασφάλειας, κοινωνικής προστασίας ή κοινωνικής πρόνοιας που καλύπτονται από το άρθρο 24 παράγραφος 2 της οδηγίας 2004/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[20].

(31) Για να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση και να διευκολυνθεί η πρόσβαση σε ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση, κατά τη διάρκεια ταξιδιού ή επίσκεψης σε άλλο κράτος μέλος, όλες οι σχετικές πληροφορίες όσον αφορά τους όρους, τους κανόνες, τις πρακτικές και τις διαδικασίες που ισχύουν για την απόκτηση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και/ή της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία και της επακόλουθης χρήσης τους θα πρέπει να δημοσιοποιούνται με σαφή, ολοκληρωμένο, φιλικό προς τον χρήστη τρόπο και σε προσβάσιμη μορφή για τα άτομα με αναπηρία, τηρουμένων των σχετικών απαιτήσεων προσβασιμότητας για τις υπηρεσίες που ορίζονται στο παράρτημα Ι της οδηγίας (ΕΕ) 2019/882. Οι ιδιωτικοί φορείς ή οι δημόσιες αρχές που χορηγούν ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση σε άτομα με αναπηρία θα πρέπει να δημοσιοποιούν τις εν λόγω πληροφορίες με σαφή, ολοκληρωμένο, φιλικό προς τον χρήστη τρόπο και σε προσβάσιμη μορφή, για τα άτομα με αναπηρία, τηρώντας τις σχετικές απαιτήσεις προσβασιμότητας για τις υπηρεσίες που ορίζονται στο παράρτημα Ι της οδηγίας (ΕΕ) 2019/882.

(32) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την αποφυγή κάθε κινδύνου πλαστογράφησης ή απάτης όταν εκδίδουν την ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας ή την ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης για άτομα με αναπηρία και θα πρέπει να καταπολεμούν ενεργά την απάτη κατά τη χρήση των εν λόγω καρτών καθώς και την πλαστογράφησή τους.

(33) Για να διασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 290 της ΣΛΕΕ, για τη συμπλήρωση της οδηγίας για τον καθορισμό του ψηφιακού μορφότυπου της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία, καθώς και την τροποποίηση των παραρτημάτων Ι και ΙΙ με σκοπό την τροποποίηση των κοινών χαρακτηριστικών του τυποποιημένου μορφότυπου, την προσαρμογή του μορφότυπου στις τεχνικές εξελίξεις, την πρόληψη της πλαστογράφησης και της απάτης και τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας.

(34) Για να διασφαλιστούν ενιαίοι όροι για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή όσον αφορά τη θέσπιση κοινών τεχνικών προδιαγραφών που θα προσδιορίζουν περαιτέρω τους αντίστοιχους μορφότυπους της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και της ευρωπαϊκής κάρτας

[20] Οδηγία 2004/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1612/68 και την κατάργηση των οδηγιών 64/221/ΕΟΚ, 68/360/ΕΟΚ, 72/194/ΕΟΚ, 73/148/ΕΟΚ, 75/34/ΕΟΚ, 75/35/ΕΟΚ, 90/364/ΕΟΚ, 90/365/ΕΟΚ και 93/96/ΕΟΚ (ΕΕ L 158 της 30.4.2004, σ. 77).

στάθμευσης για άτομα με αναπηρία, τα αντίστοιχα χαρακτηριστικά ασφάλειας και τα ψηφιακά χαρακτηριστικά τους, καθώς και θέματα διαλειτουργικότητας. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[21].

(35) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεριμνούν ώστε να υπάρχουν επαρκή και αποτελεσματικά μέσα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με την παρούσα οδηγία και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να θεσπίσουν κατάλληλα μέσα έννομης προστασίας, συμπεριλαμβανομένων ελέγχων συμμόρφωσης και διοικητικών και δικαστικών διαδικασιών, ώστε να διασφαλίζεται ότι τα άτομα με αναπηρία, τα άτομα που τα συνοδεύουν ή τα βοηθούν, συμπεριλαμβανομένων των προσωπικών βοηθών, καθώς και δημόσιοι φορείς ή ιδιωτικές ενώσεις, οργανώσεις ή άλλες νομικές οντότητες που έχουν έννομο συμφέρον μπορούν να αναλαμβάνουν δράση για λογαριασμό ενός ατόμου με αναπηρία σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.

(36) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα και να προβλέπουν αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις σε περίπτωση παράβασης ή μη συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις που ορίζονται στην παρούσα οδηγία και αφορούν τα δικαιώματα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της. Οι κυρώσεις αυτές μπορούν να περιλαμβάνουν διοικητικές και οικονομικές κυρώσεις, όπως επιβολή προστίμου ή καταβολή αποζημίωσης, καθώς και άλλες μορφές κυρώσεων.

(37) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως στον Χάρτη. Ειδικότερα, η παρούσα οδηγία αποσκοπεί στη διασφάλιση του πλήρους σεβασμού του δικαιώματος των ατόμων με αναπηρία να επωφελούνται μέτρων που έχουν σχεδιαστεί για να τους εξασφαλίζουν αυτονομία, κοινωνική και επαγγελματική ένταξη και συμμετοχή στη ζωή της κοινότητας, καθώς και στην προώθηση της εφαρμογής του άρθρου 26 του Χάρτη.

(38) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, δηλαδή η ενίσχυση των δυνατοτήτων των ατόμων με αναπηρία να ταξιδεύουν ή να επισκέπτονται άλλα κράτη, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη, αλλά μπορεί μάλλον, λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων της πράξης που θεσπίζει πλαίσιο με κανόνες και κοινούς όρους, να επιτευχθεί καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, που διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη αυτών των στόχων.

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Η παρούσα οδηγία καθορίζει:

[21] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

α) τους κανόνες που διέπουν την έκδοση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία ως απόδειξη, αντίστοιχα, του καθεστώτος αναπηρίας ή του δικαιώματος σε όρους και διευκολύνσεις στάθμευσης που προορίζονται αποκλειστικά για τα άτομα με αναπηρία, με σκοπό τη διευκόλυνση της βραχείας παραμονής των ατόμων με αναπηρία σε κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο στο οποίο διαμένουν, με τη χορήγηση πρόσβασης σε τυχόν ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση όσον αφορά τις υπηρεσίες, τις δραστηριότητες ή τις διευκολύνσεις, μεταξύ άλλων όταν παρέχονται χωρίς αμοιβή, ή τους όρους και τις διευκολύνσεις στάθμευσης που προσφέρονται ή προορίζονται αποκλειστικά για τα άτομα με αναπηρία ή άτομα που τα συνοδεύουν ή τα βοηθούν, συμπεριλαμβανομένων των προσωπικών βοηθών τους·

β) τα κοινά υποδείγματα για την ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας και για την ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης για άτομα με αναπηρία.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στους όρους και τις διευκολύνσεις στάθμευσης και σε όλες τις περιπτώσεις στις οποίες παρέχονται ειδικοί όροι ή προνομιακή μεταχείριση από ιδιωτικούς φορείς ή δημόσιες αρχές σε άτομα με αναπηρία όσον αφορά την πρόσβαση στις ακόλουθες υπηρεσίες, δραστηριότητες και διευκολύνσεις:

   – σε υπηρεσίες κατά την έννοια του άρθρου 57 της ΣΛΕΕ,

   – σε υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών,

   – σε άλλες δραστηριότητες και διευκολύνσεις, μεταξύ άλλων και όταν παρέχονται χωρίς αμοιβή.

2. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται σε:

   α) παροχές στον τομέα της κοινωνικής ασφάλειας δυνάμει των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 883/2004 και (ΕΚ) αριθ. 987/2009·

   β) ειδικές ανταποδοτικού ή μη ανταποδοτικού τύπου παροχές σε χρήμα ή παροχές σε είδος στον τομέα της κοινωνικής ασφάλειας, της κοινωνικής προστασίας ή της απασχόλησης·

   γ) κοινωνικές παροχές που καλύπτονται από το άρθρο 24 παράγραφος 2 της οδηγίας 2004/38/ΕΚ.

3. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει την αρμοδιότητα των κρατών μελών να καθορίζουν τους όρους για την αξιολόγηση και την αναγνώριση του καθεστώτος αναπηρίας ή για τη χορήγηση του δικαιώματος σε όρους και διευκολύνσεις στάθμευσης που προορίζονται αποκλειστικά για άτομα με αναπηρία. Δεν θίγει την αρμοδιότητα των κρατών μελών να εκδίδουν επιπλέον, σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο, πιστοποιητικό, κάρτα αναπηρίας ή οποιοδήποτε άλλο επίσημο έγγραφο για άτομα με αναπηρία.

4. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τις εθνικές αρμοδιότητες για τη χορήγηση ή την υποχρέωση χορήγησης ειδικών παροχών ή ειδικών, προνομιακών όρων, όπως η ελεύθερη πρόσβαση, τα μειωμένα τιμολόγια ή η προνομιακή μεταχείριση για τα άτομα με αναπηρία και, κατά περίπτωση, για τα άτομα που τα συνοδεύουν ή τα βοηθούν, συμπεριλαμβανομένων των προσωπικών τους βοηθών.

5. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τα δικαιώματα που μπορούν να αντλούν τα άτομα με αναπηρία ή τα άτομα που τα συνοδεύουν ή τα βοηθούν, συμπεριλαμβανομένων των προσωπικών τους βοηθών, από άλλες διατάξεις του ενωσιακού δικαίου ή του εθνικού δικαίου οι οποίες εφαρμόζουν το δίκαιο της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που χορηγούν συγκεκριμένες παροχές, ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση.

Άρθρο 3

Ορισμοί

Για τον σκοπό της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) «πολίτης της Ένωσης»: κάθε πρόσωπο το οποίο έχει την ιθαγένεια κράτους μέλους·

β) «μέλος της οικογένειας πολίτη της Ένωσης»: το μέλος της οικογένειας, ανεξαρτήτως ιθαγένειας, πολίτη της Ένωσης που ασκεί το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας σύμφωνα με τους κανόνες της Ένωσης·

γ) «άτομα με αναπηρία»: άτομα με μακροχρόνιες σωματικές, ψυχικές, νοητικές ή αισθητηριακές αναπηρίες οι οποίες, σε συνδυασμό με διάφορα εμπόδια, μπορεί να δυσχεραίνουν την πλήρη και αποτελεσματική συμμετοχή τους στην κοινωνία σε ισότιμη βάση με τα άλλα άτομα·

δ) «προσωπικός βοηθός»: πρόσωπο που συνοδεύει ή βοηθά άτομα με αναπηρία του οποίου η ιδιότητα αναγνωρίζεται σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία ή πρακτική·

ε) «ειδικοί όροι ή προνομιακή μεταχείριση»: ειδικοί όροι, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με τους οικονομικούς όρους, ή διαφοροποιημένη μεταχείριση που σχετίζεται με τη βοήθεια και την υποστήριξη, όπως ελεύθερη πρόσβαση, μειωμένα τιμολόγια, κατά προτεραιότητα πρόσβαση, τα οποία παρέχονται σε άτομα με αναπηρία και/ή, κατά περίπτωση, σε άτομα που τα συνοδεύουν ή τα βοηθούν, συμπεριλαμβανομένων των προσωπικών βοηθών ή των ζώων βοήθειας, των οποίων η ιδιότητα που αναγνωρίζονται σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία ή τις εθνικές πρακτικές, ανεξάρτητα από το αν παρέχονται σε οικειοθελή βάση ή επιβάλλονται από νομικές υποχρεώσεις·

στ) «όροι και διευκολύνσεις στάθμευσης»: κάθε χώρος στάθμευσης που προορίζεται αποκλειστικά για άτομα με αναπηρία εν γένει, καθώς και οι σχετικές παροχές στάθμευσης ή οι προνομιακοί όροι που παρέχονται σε άτομα με αναπηρία, όπως δωρεάν στάθμευση, μειωμένα τιμολόγια, μειωμένες χρεώσεις ή τέλη χρήσης για οδούς/γέφυρες/σήραγγες με διόδια ή διευρυμένοι χώροι στάθμευσης, ανεξάρτητα από το αν παρέχονται σε οικειοθελή βάση ή επιβάλλονται από νομικές υποχρεώσεις.

Άρθρο 4

Δικαιούχοι

Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται σε:

α) Πολίτες της Ένωσης και μέλη της οικογένειας πολιτών της Ένωσης των οποίων το καθεστώς αναπηρίας αναγνωρίζεται από τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους διαμονής τους μέσω πιστοποιητικού, κάρτας ή οποιουδήποτε

άλλου επίσημου εγγράφου που εκδίδεται σύμφωνα με τις εθνικές αρμοδιότητες, πρακτικές και διαδικασίες, καθώς και, κατά περίπτωση, στα άτομα που τα συνοδεύουν ή τα βοηθούν, συμπεριλαμβανομένων των προσωπικών βοηθών,

β) Πολίτες της Ένωσης και μέλη της οικογένειας πολιτών της Ένωσης των οποίων τα δικαιώματα σε όρους και διευκολύνσεις στάθμευσης που προορίζονται αποκλειστικά για άτομα με αναπηρία αναγνωρίζονται από τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους διαμονής τους μέσω πιστοποιητικού, κάρτας ή οποιουδήποτε άλλου επίσημου εγγράφου που εκδίδεται σύμφωνα με τις εθνικές αρμοδιότητες, πρακτικές και διαδικασίες, καθώς και, κατά περίπτωση, στα άτομα που τα συνοδεύουν ή τα βοηθούν, συμπεριλαμβανομένων των προσωπικών βοηθών,

Άρθρο 5

Ισότιμη πρόσβαση σε ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση και σε όρους και διευκολύνσεις στάθμευσης για άτομα με αναπηρία

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι οι κάτοχοι ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας, όταν ταξιδεύουν σε ή επισκέπτονται κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο στο οποίο διαμένουν, έχουν πρόσβαση υπό ίσους όρους και προϋποθέσεις με αυτά που παρέχονται στα άτομα με αναπηρία τα οποία είναι κάτοχοι πιστοποιητικού αναπηρίας, κάρτας αναπηρίας ή οποιουδήποτε άλλου επίσημου εγγράφου που αναγνωρίζει το καθεστώς αναπηρίας τους στο εν λόγω κράτος μέλος, σε τυχόν ειδικούς όρους ή προτιμησιακή μεταχείριση που παρέχεται σε σχέση με τις υπηρεσίες, τις δραστηριότητες και τις διευκολύνσεις που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1.

2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι οι κάτοχοι ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία, όταν ταξιδεύουν σε ή επισκέπτονται κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο στο οποίο διαμένουν, έχουν πρόσβαση σε όρους και διευκολύνσεις στάθμευσης που προορίζονται αποκλειστικά για τα άτομα με αναπηρία υπό όρους και προϋποθέσεις ίσους με εκείνους που προβλέπονται στο εν λόγω κράτος μέλος για τους δικούς του κατόχους καρτών στάθμευσης που έχουν εκδοθεί στο εν λόγω κράτος μέλος.

3. Εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις σχετικές διατάξεις της παρούσας οδηγίας ή αλλού στο δίκαιο της Ένωσης, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι:

α) όταν οι ειδικοί όροι ή η προνομιακή μεταχείριση που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου περιλαμβάνουν ευνοϊκούς όρους για τα πρόσωπα που συνοδεύουν ή βοηθούν άτομα με αναπηρία, συμπεριλαμβανομένων των προσωπικών βοηθών, ή ειδικούς όρους για τα ζώα βοήθειας, οι εν λόγω ευνοϊκοί ή ειδικοί όροι χορηγούνται υπό ίσους όρους και προϋποθέσεις στο πρόσωπο ή στα πρόσωπα που συνοδεύουν άτομα με αναπηρία ή τα βοηθούν, συμπεριλαμβανομένων των προσωπικών βοηθών ή των ζώων βοήθειας των κατόχων ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας·

β) όταν οι όροι και διευκολύνσεις στάθμευσης που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου περιλαμβάνουν ευνοϊκούς όρους για τα πρόσωπα που συνοδεύουν ή βοηθούν άτομα με αναπηρία, συμπεριλαμβανομένων των

προσωπικών βοηθών, οι ευνοϊκοί αυτοί όροι χορηγούνται υπό ίσους όρους και προϋποθέσεις στο πρόσωπο ή στα πρόσωπα που συνοδεύουν άτομα με αναπηρία ή τα βοηθούν, συμπεριλαμβανομένων των προσωπικών βοηθών των κατόχων της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΑΡΤΑ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΑΡΤΑ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Άρθρο 6

Μορφότυπος, αμοιβαία αναγνώριση, έκδοση και ισχύς της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας

1. Κάθε κράτος μέλος θεσπίζει την ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας σύμφωνα με τον κοινό τυποποιημένο μορφότυπο που ορίζεται στο παράρτημα Ι. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν ψηφιακά χαρακτηριστικά σε φυσικές κάρτες χρησιμοποιώντας ηλεκτρονικά μέσα για την πρόληψη της απάτης στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας, μόλις οι απαιτήσεις σχετικά με τα ψηφιακά χαρακτηριστικά που αναφέρονται στο παράρτημα Ι καθοριστούν από την Επιτροπή στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στο άρθρο 8. Το μέσο ψηφιακής αποθήκευσης δεν περιέχει περισσότερα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα από τα δεδομένα που προβλέπονται για την ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας στο παράρτημα Ι.

2. Οι ευρωπαϊκές κάρτες αναπηρίας που εκδίδονται από τα κράτη μέλη αναγνωρίζονται αμοιβαία σε όλα τα κράτη μέλη.

3. Οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών εκδίδουν, ανανεώνουν ή ανακαλούν την ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας σύμφωνα με τους οικείους εθνικούς κανόνες, διαδικασίες και πρακτικές. Με την επιφύλαξη του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, τα κράτη μέλη μεριμνούν για την ασφάλεια, την ακεραιότητα, τη γνησιότητα και την εμπιστευτικότητα των δεδομένων που συλλέγονται και αποθηκεύονται για τον σκοπό της παρούσας οδηγίας. Η αρμόδια για την έκδοση ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας αρχή θεωρείται υπεύθυνος επεξεργασίας κατά την έννοια του άρθρου 4 σημείο 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 και είναι υπεύθυνη για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Η συνεργασία με εξωτερικούς παρόχους υπηρεσιών δεν αποκλείει τυχόν ευθύνη του κράτους μέλους η οποία μπορεί να προκύψει βάσει του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου λόγω αθέτησης υποχρεώσεων που αφορούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.

4. Η ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας εκδίδεται ή ανανεώνεται από το κράτος μέλος διαμονής απευθείας ή κατόπιν αίτησης του ατόμου με αναπηρία. Εκδίδεται και ανανεώνεται εντός της ίδιας προθεσμίας που ορίζεται στην ισχύουσα εθνική νομοθεσία για την έκδοση πιστοποιητικών αναπηρίας, καρτών αναπηρίας ή οποιουδήποτε άλλου επίσημου εγγράφου που αναγνωρίζει το καθεστώς αναπηρίας του ατόμου με αναπηρία.

5. Η ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας εκδίδεται ως φυσική κάρτα και συμπληρώνεται με ψηφιακό μορφότυπο μετά την έκδοση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρονται στην παράγραφο 7. Τα άτομα με αναπηρία έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν είτε την ψηφιακή είτε τη φυσική κάρτα είτε και τις δύο.

6. Η ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας που εκδίδεται από κράτος μέλος ισχύει τουλάχιστον για την ίδια διάρκεια με εκείνη του πιστοποιητικού αναπηρίας, της κάρτας

αναπηρίας ή οποιουδήποτε άλλου επίσημου εγγράφου με τη μεγαλύτερη διάρκεια με το οποίο αναγνωρίζεται το καθεστώς αναπηρίας και το οποίο χορηγείται στο οικείο πρόσωπο από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους στην επικράτειά του.

7. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 11 για τη συμπλήρωση της παρούσας οδηγίας με σκοπό τον καθορισμό του ψηφιακού μορφότυπου της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας, καθώς και για την τροποποίηση του παραρτήματος Ι με σκοπό την τροποποίηση των κοινών χαρακτηριστικών του τυποποιημένου μορφότυπου, την προσαρμογή του μορφότυπου στις τεχνικές εξελίξεις, τη θέσπιση ψηφιακών χαρακτηριστικών για την πρόληψη της πλαστογράφησης και της απάτης, την αντιμετώπιση της κατάχρησης ή της εσφαλμένης χρήσης και τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας.

Άρθρο 7

Μορφότυπος, αμοιβαία αναγνώριση, έκδοση και ισχύς της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία

1. Κάθε κράτος μέλος θεσπίζει την ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης για άτομα με αναπηρία σύμφωνα με τον κοινό τυποποιημένο μορφότυπο που ορίζεται στο παράρτημα ΙΙ. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν ψηφιακά χαρακτηριστικά σε φυσικές κάρτες με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων για την πρόληψη της απάτης στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία, μόλις οι απαιτήσεις σχετικά με τα ψηφιακά χαρακτηριστικά που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙ καθοριστούν από την Επιτροπή στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στο άρθρο 8. Το μέσο ψηφιακής αποθήκευσης δεν περιέχει περισσότερα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα από τα δεδομένα που προβλέπονται για την ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας στο παράρτημα ΙΙ.

2. Οι ευρωπαϊκές κάρτες στάθμευσης για άτομα με αναπηρία που εκδίδονται από τα κράτη μέλη αναγνωρίζονται αμοιβαία σε όλα τα κράτη μέλη.

3. Οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών εκδίδουν, ανανεώνουν ή ανακαλούν την ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης για άτομα με αναπηρία σύμφωνα με τους οικείους εθνικούς κανόνες, διαδικασίες και πρακτικές. Με την επιφύλαξη του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, τα κράτη μέλη μεριμνούν για την ασφάλεια, τη γνησιότητα και την εμπιστευτικότητα των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται και αποθηκεύονται για τον σκοπό της παρούσας οδηγίας. Η αρμόδια για την έκδοση ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία αρχή θεωρείται υπεύθυνος επεξεργασίας κατά την έννοια του άρθρου 4 σημείο 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 και είναι υπεύθυνη για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Η συνεργασία με εξωτερικούς παρόχους υπηρεσιών δεν αποκλείει τυχόν ευθύνη του κράτους μέλους η οποία μπορεί να προκύψει βάσει του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου λόγω αθέτησης υποχρεώσεων που αφορούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.

4. Η ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης για άτομα με αναπηρία εκδίδεται ή ανανεώνεται από το κράτος μέλος διαμονής κατόπιν αίτησης του ατόμου με αναπηρία. Εκδίδεται ή ανανεώνεται εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, το οποίο δεν υπερβαίνει τις 60 ημέρες.

5. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι η ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης για άτομα με αναπηρία αντικαθιστά όλα τα υφιστάμενα έγκυρα

δελτία στάθμευσης που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με δελτίο στάθμευσης για άτομα με αναπηρία[22] σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο το αργότερο έως τις *ηη/μμ/εε* [*ημερομηνία εφαρμογής της παρούσας οδηγίας*].

6. Η ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης για άτομα με αναπηρία εκδίδεται ή ανανεώνεται ως φυσική κάρτα και συμπληρώνεται με ψηφιακό μορφότυπο μετά την έκδοση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρονται στην παράγραφο 7. Τα άτομα με αναπηρία έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν είτε την ψηφιακή είτε τη φυσική κάρτα είτε και τις δύο.

7. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 11 για τη συμπλήρωση της οδηγίας με σκοπό τον καθορισμό του ψηφιακού μορφότυπου της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία και τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας, μεταξύ άλλων μέσω της ανάπτυξης και της διάδοσης ψηφιακών εργαλείων, καθώς και για την τροποποίηση του παραρτήματος ΙΙ με σκοπό την τροποποίηση των κοινών χαρακτηριστικών του τυποποιημένου μορφότυπου, την προσαρμογή του μορφότυπου στις τεχνικές εξελίξεις, την πρόληψη της πλαστογράφησης και της απάτης, την αντιμετώπιση της κατάχρησης ή της εσφαλμένης χρήσης και τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας, μεταξύ άλλων μέσω της ανάπτυξης και της διάδοσης ψηφιακών εργαλείων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 8

Κοινές τεχνικές προδιαγραφές

1. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τη θέσπιση κοινών τεχνικών προδιαγραφών για να προσδιοριστούν περαιτέρω οι μορφότυποι της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία, τα αντίστοιχα ψηφιακά χαρακτηριστικά τους ασφάλειας και αιχμής, συμπεριλαμβανομένων της ειδικής μορφής τους και των δεδομένων που περιέχονται εκεί, αλλά και τα κατάλληλα μέτρα ασφάλειας για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και θέματα διαλειτουργικότητας, όπως κοινές εφαρμογές της ΕΕ για την ανάγνωση των δεδομένων που περιέχονται σε ψηφιακά στοιχεία φυσικών καρτών με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων για την αντιμετώπιση της πρόληψης της απάτης, για να καθοριστούν οι τεχνικές προδιαγραφές του μέσου αποθήκευσης ψηφιακής κάρτας για σκοπούς όπως η επαλήθευση της εγκυρότητας των καρτών και του αριθμού τους, ο έλεγχος της γνησιότητάς τους, η πρόληψη της πλαστογράφησης και της απάτης, η ανάγνωση της κάρτας ή των καρτών μεταξύ των κρατών μελών, η χρήση τους στο πορτοφόλι ψηφιακής ταυτότητας της ΕΕ, καθώς και για να

[22] Σύσταση του Συμβουλίου της 4ης Ιουνίου 1998 (98/376/ΕΚ) (ΕΕ L 167 της 12.6.1998, σ. 25), όπως προσαρμόστηκε με τη σύσταση του Συμβουλίου της 3ης Μαρτίου 2008 λόγω της προσχώρησης της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας, της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λετονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Ρουμανίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και της Σλοβακικής Δημοκρατίας (ΕΕ L 63 της 7.3.2008, σ. 43).

διασφαλιστεί η προσβασιμότητα για τα άτομα με αναπηρία σε τυχόν δεδομένα που περιέχονται στις κάρτες.

2. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις θεσπίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 12 παράγραφος 2.

Άρθρο 9

Εποπτεία, συμμόρφωση, προσβασιμότητα των πληροφοριών και ευαισθητοποίηση

1. Τα κράτη μέλη δημοσιοποιούν τους όρους και τους κανόνες, τις πρακτικές και τις διαδικασίες για την έκδοση, την ανανέωση ή την ανάκληση ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία σε προσβάσιμη μορφή, μεταξύ άλλων ψηφιακή, και κατόπιν αιτήματος σε βοηθητικές μορφές που ζητούν τα άτομα με αναπηρία.

2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την ευαισθητοποίηση του κοινού και την ενημέρωση των ατόμων με αναπηρία, μεταξύ άλλων με προσβάσιμους τρόπους, σχετικά με την ύπαρξη και τους όρους απόκτησης, χρήσης ή ανανέωσης της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία.

3. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την αποτροπή του κινδύνου πλαστογράφησης ή απάτης και καταπολεμούν ενεργά την απάτη κατά τη χρήση και την πλαστογράφηση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία.

4. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι οι κάτοχοι ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας ή ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία επιστρέφουν την κάρτα τους στην αρμόδια αρχή μόλις παύσουν να πληρούνται οι όροι έκδοσης της οικείας κάρτας.

5. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι, σε περιπτώσεις κατάχρησης ή εσφαλμένης χρήσης στην επικράτειά τους καρτών που έχουν εκδοθεί από άλλο κράτος μέλος, ενημερώνονται οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους που εξέδωσε την ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας ή την ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης για άτομα με αναπηρία. Το κράτος μέλος έκδοσης διασφαλίζει την κατάλληλη παρακολούθηση σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία ή πρακτική.

6. Τα κράτη μέλη διενεργούν ελέγχους συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας ή την ευρωπαϊκή κάρτα στάθμευσης για άτομα με αναπηρία και με τα αντίστοιχα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία που κατέχουν τις εν λόγω κάρτες και τα άτομα που τα συνοδεύουν ή τα βοηθούν, συμπεριλαμβανομένων των προσωπικών βοηθών τους.

7. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου διατίθενται δωρεάν με σαφή, περιεκτικό, φιλικό προς τον χρήστη και εύκολα προσβάσιμο τρόπο, μεταξύ άλλων μέσω του επίσημου ιστοτόπου των ιδιωτικών φορέων ή των δημόσιων αρχών, όταν υπάρχει, ή με άλλα κατάλληλα μέσα, σύμφωνα με τις σχετικές απαιτήσεις προσβασιμότητας για τις υπηρεσίες που ορίζονται στο παράρτημα Ι της οδηγίας (ΕΕ) 2019/882.

Άρθρο 10

Αρμόδιες αρχές

Έως τις *ηη/μμ/εε* [*εντός έξι μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας*], τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τις αρμόδιες αρχές που έχουν οριστεί για την έκδοση, την ανανέωση και την ανάκληση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΚΑΤ' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Άρθρο 11

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.

2. Η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 7 και στο άρθρο 7 παράγραφος 7 ανατίθεται στην Επιτροπή επ' αόριστον από την/τις [*ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας*].

3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 6 παράγραφος 7 και στο άρθρο 7 παράγραφος 7 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτήν. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.

4. Πριν εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή διεξάγει διαβουλεύσεις με εμπειρογνώμονες που ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές της διοργανικής συμφωνίας της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου.

5. Μόλις εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

6. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 7 και του άρθρου 7 παράγραφος 7 αρχίζει να ισχύει μόνο εάν δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός προθεσμίας δύο μηνών από την ημέρα κοινοποίησης της εν λόγω πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή εάν, πριν λήξει αυτή η περίοδος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 12

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 13

Επιβολή της νομοθεσίας

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την ύπαρξη κατάλληλων και αποτελεσματικών μέσων για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με την παρούσα οδηγία.

2. Τα μέσα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνουν:

   α) διατάξεις βάσει των οποίων τα άτομα με αναπηρία μπορούν να προσφεύγουν δυνάμει του εθνικού δικαίου ενώπιον των δικαστηρίων ή των αρμόδιων διοικητικών φορέων σε περίπτωση παραβίασης των δικαιωμάτων τους που απορρέουν από την παρούσα οδηγία και από τις εθνικές διατάξεις εφαρμογής της παρούσας οδηγίας·

   β) διατάξεις σύμφωνα με τις οποίες οι δημόσιοι φορείς ή οι ιδιωτικές ενώσεις, οργανώσεις ή άλλες νομικές οντότητες που έχουν έννομο συμφέρον στη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας μπορούν να κινήσουν, βάσει του οικείου εθνικού δικαίου και διαδικασιών, ενώπιον των δικαστηρίων ή των αρμόδιων διοικητικών φορέων, είτε για λογαριασμό είτε προς υποστήριξη ενός ατόμου με αναπηρία, με την έγκρισή του, κάθε δικαστική ή διοικητική διαδικασία που προβλέπεται για την επιβολή των υποχρεώσεων που προκύπτουν από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 14

Κυρώσεις

1. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τους κανόνες για τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παραβιάσεων των εθνικών διατάξεων που θεσπίζονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας και λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν την εφαρμογή τους.

2. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές και να συνοδεύονται από αποτελεσματικά διορθωτικά μέτρα.

3. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν τις εν λόγω διατάξεις στην Επιτροπή το αργότερο μέχρι την/τις ηη/μμ/εε *[ημερομηνία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο]* και την ενημερώνουν αμελλητί σχετικά με κάθε μεταγενέστερη τροποποίησή τους.

Άρθρο 15

Πρόσβαση σε πληροφορίες

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι ιδιωτικοί φορείς ή οι δημόσιες αρχές δημοσιοποιούν σε προσβάσιμη μορφή πληροφορίες σχετικά με τυχόν ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση σύμφωνα με το άρθρο 5.

2. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν τους ιδιωτικούς φορείς ή τις δημόσιες αρχές να παρέχουν οικειοθελώς ειδικούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση στα άτομα με αναπηρία.

3. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου διατίθενται δωρεάν με σαφή, περιεκτικό, φιλικό προς τον χρήστη και εύκολα

προσβάσιμο τρόπο, μεταξύ άλλων μέσω του επίσημου ιστοτόπου των ιδιωτικών φορέων ή των δημόσιων αρχών, όταν υπάρχει, ή με άλλα κατάλληλα μέσα, σύμφωνα με τις σχετικές απαιτήσεις προσβασιμότητας για τις υπηρεσίες που ορίζονται στο παράρτημα Ι της οδηγίας (ΕΕ) 2019/882.

Άρθρο 16

Υποβολή εκθέσεων και επανεξέταση

1. Μέχρι την/τις ηη/μμ/εε [*τρία έτη μετά την ημερομηνία εφαρμογής της παρούσας οδηγίας*] και κάθε πέντε έτη στη συνέχεια, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

2. Η έκθεση εξετάζει, μεταξύ άλλων, υπό το πρίσμα των κοινωνικών και οικονομικών εξελίξεων, τη χρήση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία, ώστε να αξιολογηθεί η ανάγκη επανεξέτασης της παρούσας οδηγίας.

3. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή, κατόπιν αιτήματός της και εγκαίρως, όλες τις απαραίτητες πληροφορίες προκειμένου η Επιτροπή να συντάξει τη σχετική έκθεση.

4. Η έκθεση της Επιτροπής λαμβάνει υπόψη τις απόψεις των ατόμων με αναπηρία, των οικονομικών φορέων και των οικείων μη κυβερνητικών οργανώσεων, συμπεριλαμβανομένων οργανώσεων που εκπροσωπούν άτομα με αναπηρία.

Άρθρο 17

Παρωχημένος χαρακτήρας της σύστασης 98/376/ΕΚ του Συμβουλίου

Η σύσταση 98/376/ΕΚ του Συμβουλίου καθίσταται άνευ αντικειμένου με ισχύ από την/τις ηη/μμ/εε [*ημερομηνία εφαρμογής της παρούσας οδηγίας*] και παύει να εφαρμόζεται από την ημερομηνία αυτή.

Άρθρο 18

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν, το αργότερο έως την/τις ηη/μμ/εε [*εντός 18 μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας*], τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

2. Εφαρμόζουν τις διατάξεις αυτές από την/τις ηη/μμ/εε [*30 μήνες μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας*].

3. Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.

Άρθρο 19

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 20

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	*Για το Συμβούλιο*
Ο/Η Πρόεδρος	*Ο/Η Πρόεδρος*

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Contents

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ 3
1.1. Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας 3
1.2. Σχετικοί τομείς πολιτικής 3
1.3. Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά: 3
1.4. Στόχοι 3
1.4.1. Γενικοί στόχοι 3
1.4.2. Ειδικοί στόχοι 3
1.4.3. Αναμενόμενα αποτελέσματα και επιπτώσεις 4
1.4.4. Δείκτες επιδόσεων 4
1.5. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας 4
1.5.1. Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών, συμπεριλαμβανομένου λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος για τη σταδιακή υλοποίηση της πρωτοβουλίας 4
1.5.2. Προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης (που μπορεί να προκύπτει από διάφορους παράγοντες, π.χ. οφέλη από τον συντονισμό, ασφάλεια δικαίου, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα ή συμπληρωματικότητα). Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου «προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης» είναι η αξία που απορρέει από την ενωσιακή παρέμβαση και η οποία προστίθεται στην αξία που θα είχε δημιουργηθεί αν τα κράτη μέλη ενεργούσαν μεμονωμένα. 5
1.5.3. Διδάγματα από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος 6
1.5.4. Συμβατότητα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και ενδεχόμενες συνέργειες με άλλα κατάλληλα μέσα 6
1.5.5. Αξιολόγηση των διάφορων διαθέσιμων επιλογών χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων ανακατανομής 6
1.6. Διάρκεια και δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης/πρωτοβουλίας 8
1.7. Προβλεπόμενες μέθοδοι εκτέλεσης του προϋπολογισμού 8
2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ 10
2.1. Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων 10
2.2. Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου 10
2.2.1. Αιτιολόγηση των τρόπων διαχείρισης, των μηχανισμών εκτέλεσης της χρηματοδότησης, των όρων πληρωμής και της προτεινόμενης στρατηγικής ελέγχου 10
2.2.2. Πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που έχουν δημιουργηθεί για τον μετριασμό τους 10
2.2.3. Εκτίμηση και αιτιολόγηση της οικονομικής αποδοτικότητας των ελέγχων (λόγος του κόστους του ελέγχου προς την αξία των σχετικών κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης) και αξιολόγηση του εκτιμώμενου επιπέδου κινδύνου σφάλματος (κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο) 10
2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας 10

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ 11
3.1. Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται 11
3.2. Εκτιμώμενες δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης στις πιστώσεις 12
3.2.1. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις επιχειρησιακές πιστώσεις12
3.2.2. Εκτιμώμενο αποτέλεσμα που χρηματοδοτείται με επιχειρησιακές πιστώσεις 15
3.2.3. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις διοικητικές πιστώσεις . 16
3.2.4. Συμβατότητα με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο..... 1
3.2.5. Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση 1

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

1.1. Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία

1.2. Σχετικοί τομείς πολιτικής

Δικαιώματα ατόμων με αναπηρία

Πρόσβαση σε υπηρεσίες, υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών, δραστηριότητες και διευκολύνσεις ατόμων με αναπηρία

Ελεύθερη κυκλοφορία των ατόμων με αναπηρία

1.3. Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά:

☐ **νέα δράση**

☐ **νέα δράση έπειτα από δοκιμαστικό σχέδιο / προπαρασκευαστική ενέργεια[59]**

☐ **την παράταση υφιστάμενης δράσης**

☒ **συγχώνευση ή αναπροσανατολισμό μίας ή περισσότερων δράσεων προς άλλη/νέα δράση**

1.4. Στόχοι

1.4.1. Γενικοί στόχοι

Γενικός στόχος της πρότασης είναι να διευκολύνει την ελεύθερη κυκλοφορία των κατόχων ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας και/ή κάρτας στάθμευσης όταν επισκέπτονται άλλο κράτος μέλος ή ταξιδεύουν σ' αυτό, μέσω της αμοιβαίας αναγνώρισης του καθεστώτος αναπηρίας τους και να παρέχει πρόσβαση σε υπηρεσίες, δραστηριότητες και διευκολύνσεις ή όρους και διευκολύνσεις στάθμευσης για άτομα με αναπηρία στην ΕΕ υπό όρους και προϋποθέσεις ίσους μ' εκείνα που παρέχονται στα άτομα με αναπηρία στο εν λόγω κράτος μέλος.

1.4.2. Ειδικοί στόχοι

Ειδικός στόχος 1: Στόχος της πρότασης είναι να παράσχει στους κατόχους της ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας πρόσβαση ,υπό ίσους όρους και προϋποθέσεις στο κράτος μέλος επίσκεψης ή ταξιδιού, σε τυχόν ειδικούς προνομιακούς όρους ή προνομιακή μεταχείριση όσον αφορά τις υπηρεσίες, τις δραστηριότητες και τις διευκολύνσεις που προσφέρονται σε άτομα με αναπηρία.

Ειδικός στόχος 2: Η πρόταση αποσκοπεί στο να παράσχει στους κατόχους ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης για άτομα με αναπηρία πρόσβαση, υπό ίσους όρους και προϋποθέσεις στο κράτος μέλος επίσκεψης ή ταξιδιού, σε οποιουσδήποτε όρους

[59] Όπως αναφέρεται στο άρθρο 58 παράγραφος 2 στοιχείο α) ή β) του δημοσιονομικού κανονισμού.

και διευκολύνσεις στάθμευσης παρέχονται ή προορίζονται αποκλειστικά για τα άτομα με αναπηρία.

1.4.3. Αναμενόμενα αποτελέσματα και επιπτώσεις

Να προσδιοριστούν τα αποτελέσματα που αναμένεται να έχει η πρόταση/πρωτοβουλία όσον αφορά τους/τις στοχευόμενους/-ες δικαιούχους/ομάδες.

Αύξηση του αριθμού των ατόμων με αναπηρία που επωφελούνται από ειδικούς όρους και/ή προνομιακή μεταχείριση που προσφέρονται σε άτομα με αναπηρία όσον αφορά υπηρεσίες, δραστηριότητες και διευκολύνσεις όταν επισκέπτονται άλλα κράτη μέλη ή ταξιδεύουν σ' αυτά·

αύξηση του αριθμού των ατόμων με αναπηρία που επωφελούνται από οποιουσδήποτε όρους και διευκολύνσεις στάθμευσης που προσφέρονται ή προορίζονται αποκλειστικά για τα άτομα με αναπηρία όταν επισκέπτονται άλλα κράτη μέλη ή ταξιδεύουν σ' αυτά·

Αύξηση του αριθμού των ατόμων με αναπηρία που ταξιδεύουν σε άλλα κράτη μέλη ή τα επισκέπτονται.

1.4.4. Δείκτες επιδόσεων

Να προσδιοριστούν οι δείκτες για την παρακολούθηση της προόδου και των επιτευγμάτων.

Αριθμός των κρατών μελών που έχουν μεταφέρει την οδηγία στο εθνικό τους δίκαιο μέχρι σήμερα

Αριθμός των ευρωπαϊκών καρτών αναπηρίας που εκδίδονται από τα κράτη μέλη

Αριθμός των ευρωπαϊκών καρτών στάθμευσης για άτομα με αναπηρία που εκδίδονται από τα κράτη μέλη

1.5. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.5.1. Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών, συμπεριλαμβανομένου λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος για τη σταδιακή υλοποίηση της πρωτοβουλίας

Η κύρια απαίτηση που πρέπει να εκπληρωθεί βραχυπρόθεσμα είναι η επίτευξη συμφωνίας επί της νομοθετικής πρότασης από τους συννομοθέτες κατά τη διάρκεια του 2024. Η πρόταση περιλαμβάνει [προθεσμία 18 μηνών] για τη μεταφορά της εγκριθείσας νομικής πράξης από τα κράτη μέλη στο εσωτερικό τους δίκαιο.

Η πρόταση προβλέπει επίσης την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικών πράξεων.

1.5.2. Προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης (που μπορεί να προκύπτει από διάφορους παράγοντες, π.χ. οφέλη από τον συντονισμό, ασφάλεια δικαίου, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα ή συμπληρωματικότητα). Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου «προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης» είναι η αξία που απορρέει από την ενωσιακή παρέμβαση και η οποία προστίθεται στην αξία που θα είχε δημιουργηθεί αν τα κράτη μέλη ενεργούσαν μεμονωμένα.

Η δράση της ΕΕ είναι αναγκαία και δικαιολογημένη για τη διευκόλυνση της ελεύθερης κυκλοφορίας των ατόμων με αναπηρία, ώστε να έχουν πρόσβαση σε ειδικούς όρους και/ή προνομιακή μεταχείριση για υπηρεσίες, δραστηριότητες και διευκολύνσεις, καθώς και όρους και διευκολύνσεις στάθμευσης σε όλα τα κράτη μέλη σε ισότιμη βάση με τους κατοίκους της χώρας που επισκέπτονται, και, με τον τρόπο αυτόν, για τη βελτίωση της λειτουργίας της ενιαίας αγοράς υπηρεσιών, δραστηριοτήτων και διευκολύνσεων σε επίπεδο ΕΕ.

Το πρόβλημα που εντοπίζεται έχει διασυνοριακή διάσταση που δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί από τα κράτη μέλη μεμονωμένα. Από την καθιέρωση της ευρωπαϊκής κάρτας στάθμευσης το 1998, τα κράτη μέλη έχουν συμπεριλάβει ειδικές εθνικές προσθήκες ή αποκλίσεις από το ενωσιακό υπόδειγμα κάρτας στάθμευσης, γεγονός που οδήγησε σε διάφορες κάρτες μεταξύ των κρατών μελών. Επιπλέον, τα κράτη μέλη έχουν αντιμετωπίσει προβλήματα απάτης και πλαστογράφησης των καρτών. Επιπλέον, η σύσταση του Συμβουλίου δεν έχει επικαιροποιηθεί ώστε να αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες τεχνολογικές εξελίξεις και τις εξελίξεις στον τομέα της ψηφιοποίησης.

Παρότι το δοκιμαστικό σχέδιο της ΕΕ για την κάρτα αναπηρίας λειτούργησε μεταξύ των 8 συμμετεχόντων κρατών μελών, δεν είχε ευρύτερη διάσταση ενωσιακού επιπέδου, με αποτέλεσμα να δημιουργείται σημαντική αβεβαιότητα και άνιση μεταχείριση των ατόμων με αναπηρία που ταξιδεύουν σε διαφορετικά κράτη μέλη και τα επισκέπτονται. Δεδομένου ότι η κάρτα του πιλοτικού έργου και το υπόδειγμά της είναι οικειοθελή, τα ίδια προβλήματα απόκλισης όπως και με την κάρτα στάθμευσης θα αναπτυχθούν με την πάροδο του χρόνου.

Η αναγκαιότητα ανάληψης δράσης σε ενωσιακό επίπεδο συνδέεται άμεσα με τον διασυνοριακό χαρακτήρα των ταξιδιών και τις συναφείς προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία που ταξιδεύουν στην ΕΕ και, ως εκ τούτου, με την ανάγκη να διασφαλιστεί κατάλληλη συντονισμένη προσέγγιση μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε προνομιακούς όρους που προσφέρονται από τις υπηρεσίες σε ισότιμη βάση για τους κατοίκους της χώρας τους. Συνεπώς, σε περίπτωση που η ΕΕ δεν παρέμβει, οι τρέχουσες διαφορές στις εθνικές κάρτες αναπηρίας θα αυξηθούν, με αποτέλεσμα να διατηρηθεί η διαφορετική μεταχείριση των ατόμων με αναπηρία μεταξύ των κρατών μελών και η εγγενής αβεβαιότητα (συμπεριλαμβανομένης της ανασφάλειας δικαίου), με αρνητικές επιπτώσεις στην άσκηση των δικαιωμάτων τους ελεύθερης κυκλοφορίας.

Η δράση της ΕΕ προσθέτει αξία με τη θέσπιση ενός αμοιβαία αναγνωρισμένου μέσου (την ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας), το οποίο διευκολύνει την ελεύθερη κυκλοφορία των ατόμων με αναπηρία στην ΕΕ και την ίση μεταχείρισή τους κατά την πρόσβαση σε υπηρεσίες, δραστηριότητες και διευκολύνσεις σε σχέση με τους κατοίκους με αναπηρία σε όλα τα κράτη μέλη. Η μελέτη αξιολόγησης σχετικά με τη δοκιμαστική ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας κατέδειξε ότι στα οκτώ κράτη μέλη που συμμετέχουν στο σχέδιο, η δράση της ΕΕ κατέστησε δυνατή την αμοιβαία αναγνώριση του καθεστώτος αναπηρίας που δεν θα είχε επιτευχθεί αν τα κράτη μέλη

ενεργούσαν μεμονωμένα. Υπό το πρίσμα αυτό, η παρέμβαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής συνέβαλε στην εφαρμογή της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την αναπηρία 2010-2020.

1.5.3. Διδάγματα από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος

Η ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας βασίζεται σε δύο ήδη υφιστάμενα μέσα: το ευρωπαϊκό δελτίο στάθμευσης και στην πιλοτική ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας. Το **ευρωπαϊκό δελτίο στάθμευσης για άτομα με ειδικές ανάγκες** δημιουργήθηκε με τη σύσταση 98/376/ΕΚ του Συμβουλίου και τροποποιήθηκε το 2008. Προβλέπει τυποποιημένο υπόδειγμα ευρωπαϊκού δελτίου στάθμευσης με σκοπό τη διασφάλιση της αμοιβαίας αναγνώρισής του σε όλα τα κράτη μέλη, και συνεπώς τη διευκόλυνση της ελεύθερης κυκλοφορίας των ατόμων με αναπηρία με αυτοκίνητο. Παρά τον θετικό του ρόλο, οι χρήστες αντιμετωπίζουν δυσκολίες στη χρήση του ευρωπαϊκού δελτίου στάθμευσης. Από το 2018 έως το 2022 υποβλήθηκαν στην πλατφόρμα SOLVIT περίπου 260 αιτήματα σχετικά με το ευρωπαϊκό δελτίο στάθμευσης. Οι καταγγελίες αυτές αφορούσαν κυρίως αβεβαιότητες όσον αφορά τα δικαιώματα που παρέχει το δελτίο στα άτομα με αναπηρία όταν ταξιδεύουν σε άλλα κράτη μέλη (περίπου το 30 % των περιπτώσεων), την αμοιβαία αναγνώριση των εθνικών δελτίων στάθμευσης, που εκδίδονται με βάση το υπόδειγμα της ΕΕ (περίπου το 25 % των περιπτώσεων), καθώς και την αιτιολόγηση των προστίμων που επιβλήθηκαν ακόμη και κατά την επίδειξη του ευρωπαϊκού δελτίου στάθμευσης (περίπου 12 % των περιπτώσεων).

Το πιλοτικό έργο της **ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας**, το οποίο δοκιμάστηκε μετά την έκθεση 2013 για την ιθαγένεια της ΕΕ, υλοποιήθηκε σε οκτώ κράτη μέλη (Βέλγιο, Εσθονία, Ιταλία, Κύπρος, Μάλτα, Ρουμανία, Σλοβενία και Φινλανδία) την περίοδο 2016-2018 και παρέμεινε σε εφαρμογή μετά τη λήξη του σχεδίου. Το σχέδιο παρέχει κοινό μορφότυπο κάρτας για οικειοθελή αμοιβαία αναγνώριση, μεταξύ των συμμετεχόντων κρατών μελών, του καθεστώτος αναπηρίας, όπως καθορίζεται σύμφωνα με τα εθνικά κριτήρια ή κανόνες επιλεξιμότητας, με σκοπό την πρόσβαση σε παροχές και υπηρεσίες στους τομείς του πολιτισμού, της αναψυχής, του αθλητισμού και, σε ορισμένες χώρες, των μεταφορών. Σε περίπτωση μη ανάληψης δράσης, η αναγνώριση των εθνικών καρτών και πιστοποιητικών αναπηρίας τους θα παραμείνει οικειοθελής και περιορισμένη όσον αφορά τους προνομιακούς όρους κατά την πρόσβαση σε υπηρεσίες, δραστηριότητες και διευκολύνσεις.

1.5.4. Συμβατότητα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και ενδεχόμενες συνέργειες με άλλα κατάλληλα μέσα

Η πρόταση είναι συμβατή με τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, τη στρατηγική για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία. Είναι συμβατή με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2021-2027.

1.5.5. Αξιολόγηση των διάφορων διαθέσιμων επιλογών χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων ανακατανομής

Η εφαρμογή της παρούσας νομοθετικής πρότασης απαιτεί τη διοργάνωση συνεδριάσεων με τα κράτη μέλη σχετικά με τη μεταφορά της στο εθνικό δίκαιο, καθώς και συνεδριάσεων με τα κράτη μέλη σχετικά με την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικών πράξεων. Οι αναγκαίες δαπάνες για τη διοργάνωση των συνεδριάσεων, δηλαδή τα έξοδα ταξιδιού των αντιπροσώπων,

καλύπτονται από το σκέλος EaSI (άμεση διαχείριση) του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+.

1.6. Διάρκεια και δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης/πρωτοβουλίας

☐ **περιορισμένη διάρκεια**

– ☐ με ισχύ από [HH/MM]EEEE έως [HH/MM]EEEE

– ☐ Δημοσιονομικές επιπτώσεις από το EEEE έως το EEEE για πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων και από το EEEE έως το EEEE για πιστώσεις πληρωμών.

Χ **απεριόριστη διάρκεια**

– Περίοδος σταδιακής εφαρμογής από το 2023 έως το 2027,

– και στη συνέχεια πλήρης εφαρμογή.

1.7. Προβλεπόμενες μέθοδοι εκτέλεσης του προϋπολογισμού[60]

Χ **Άμεση διαχείριση** από την Επιτροπή

– Χ από τις υπηρεσίες της, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού της στις αντιπροσωπείες της Ένωσης

– ☐ από τους εκτελεστικούς οργανισμούς

☐ **Επιμερισμένη διαχείριση** με τα κράτη μέλη

☐ **Έμμεση διαχείριση** με ανάθεση καθηκόντων εκτέλεσης του προϋπολογισμού:

– ☐ σε τρίτες χώρες ή οργανισμούς που αυτές έχουν ορίσει

– ☐ σε διεθνείς οργανισμούς και στις οργανώσεις τους (να προσδιοριστούν)

– ☐ στην ΕΤΕπ και στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων

– ☐ στους οργανισμούς που αναφέρονται στα άρθρα 70 και 71 του δημοσιονομικού κανονισμού

– ☐ σε οργανισμούς δημοσίου δικαίου

– ☐ σε οργανισμούς που διέπονται από ιδιωτικό δίκαιο και έχουν αποστολή δημόσιας υπηρεσίας, στον βαθμό που παρέχουν επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις

– ☐ σε οργανισμούς που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο κράτους μέλους, στους οποίους έχει ανατεθεί η εκτέλεση σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και στους οποίους παρέχονται επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις

– ☐ σε πρόσωπα επιφορτισμένα με την εφαρμογή συγκεκριμένων δράσεων στην ΚΕΠΠΑ βάσει του τίτλου V της ΣΕΕ και τα οποία προσδιορίζονται στην αντίστοιχη βασική πράξη

– *Αν αναφέρονται περισσότεροι του ενός τρόποι διαχείρισης, να διευκρινιστούν στο τμήμα «Παρατηρήσεις».*

Παρατηρήσεις

Οι δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης είναι περιορισμένες και μπορούν να καλυφθούν πλήρως από τους πόρους που είναι ήδη διαθέσιμοι στο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2021-2027, τόσο για το προσωπικό όσο και για τις πιστώσεις, καθώς έχουν προσδιοριστεί οι δυνατότητες ανακατανομής.

[60] Οι λεπτομέρειες σχετικά με τις μεθόδους εκτέλεσης του προϋπολογισμού, καθώς και οι παραπομπές στον δημοσιονομικό κανονισμό, είναι διαθέσιμες στον ιστότοπο BUDGpedia: https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx

Μετά το 2027 αναμένονται επίσης πολύ περιορισμένες επιπτώσεις, οι οποίες θα ληφθούν υπόψη κατά την εκπόνηση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου μετά το 2027.

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

2.1. Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων

Να προσδιοριστούν η συχνότητα και οι όροι.

Εντός *[τριών ετών μετά την ημερομηνία εφαρμογής της οδηγίας*] και κάθε πέντε έτη στη συνέχεια, η Επιτροπή θα υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας.

2.2. Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου

2.2.1. Αιτιολόγηση των τρόπων διαχείρισης, των μηχανισμών εκτέλεσης της χρηματοδότησης, των όρων πληρωμής και της προτεινόμενης στρατηγικής ελέγχου

Η άμεση διαχείριση, σύμφωνα με το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α) του δημοσιονομικού κανονισμού, είναι η προτιμητέα λύση, δεδομένου ότι οι δράσεις θα υλοποιηθούν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ιδίως τη ΓΔ EMPL, η οποία θα εξασφαλίσει τον συντονισμό με τα κράτη μέλη και τα διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη.

2.2.2. Πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που έχουν δημιουργηθεί για τον μετριασμό τους

Οι έλεγχοι αποτελούν μέρος του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της ΓΔ EMPL. Η ίδια προσέγγιση για τον εντοπισμό και τον μετριασμό των κινδύνων θα καλύπτει και αυτές τις νέες δραστηριότητες.

2.2.3. Εκτίμηση και αιτιολόγηση της οικονομικής αποδοτικότητας των ελέγχων (λόγος του κόστους του ελέγχου προς την αξία των σχετικών κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης) και αξιολόγηση του εκτιμώμενου επιπέδου κινδύνου σφάλματος (κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο)

Οι έλεγχοι αποτελούν μέρος του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της ΓΔ EMPL. Αυτές οι νέες δραστηριότητες θα οδηγήσουν σε μη σημαντικές πρόσθετες δαπάνες ελέγχου σε επίπεδο ΓΔ.

2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

Να προσδιοριστούν τα ισχύοντα ή τα προβλεπόμενα μέτρα πρόληψης και προστασίας, π.χ. στη στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης.

Κατά την υλοποίηση δράσεων που χρηματοδοτούνται, η Επιτροπή διασφαλίζει την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης με την εφαρμογή προληπτικών μέτρων κατά της απάτης, της διαφθοράς και κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας, με τη διενέργεια αποτελεσματικών ελέγχων και με την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, καθώς επίσης, σε περίπτωση που διαπιστωθούν παρατυπίες, με την επιβολή αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών κυρώσεων. Η Επιτροπή είναι εξουσιοδοτημένη να διενεργεί ελέγχους και επαληθεύσεις επιτόπου βάσει της παρούσας απόφασης και σύμφωνα με τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες. Εάν χρειαστεί, διεξάγονται έρευνες από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του

Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 1999, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF).

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

3.1. Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται

- Υφιστάμενες γραμμές του προϋπολογισμού

<u>Κατά σειρά</u> τομέων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμών του προϋπολογισμού

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Γραμμή του προϋπολογισμού	Είδος δαπάνης	Συμμετοχή			
	Αριθμός 2β	ΔΠ/ΜΔΠ[61]	χωρών ΕΖΕΣ[62]	υποψήφιων προς ένταξη χωρών και δυνάμει υποψήφιων χωρών[63]	άλλων τρίτων χωρών	άλλα έσοδα για ειδικό προορισμό
	07 02 04 00 — σκέλος EaSI του ΕΚΤ+	ΔΠ	ΝΑΙ/	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

61 ΔΠ= Διαχωριζόμενες πιστώσεις / ΜΔΠ= Μη διαχωριζόμενες πιστώσεις.

62 ΕΖΕΣ: Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών.

63 Υποψήφιες χώρες και, κατά περίπτωση, δυνάμει υποψήφιες για ένταξη χώρες των Δυτικών Βαλκανίων.

3.2. Εκτιμώμενες δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης στις πιστώσεις

3.2.1. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις επιχειρησιακές πιστώσεις

– ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων

– X Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων, όπως εξηγείται κατωτέρω.

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Αριθμός	2b

ΓΔ: EMPL			Έτος **2023**	Έτος **2024**	Έτος **2025**	Έτος **2026**	Έτος **2027**				**ΣΥΝΟΛΟ**
• Επιχειρησιακές πιστώσεις											
Γραμμή προϋπολογισμού[64] 07 02 04 00	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1α)			0,560	0,060					**0,620**
	Πληρωμές	(2α)			0,060	0,310	0,250				**0,620**
Γραμμή του προϋπολογισμού	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1β)									
	Πληρωμές	(2β)									
Πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενες από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων[65]											
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων για τη ΓΔ EMPL	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=1α+1β +3			0,560	0,060					**0,620**
	Πληρωμές	=2α+2β +3			0,060	0,310	0,250				**0,620**

64 Σύμφωνα με την επίσημη ονοματολογία του προϋπολογισμού.

65 Τεχνική και/ή διοικητική βοήθεια και δαπάνες στήριξης της εφαρμογής προγραμμάτων και/ή δράσεων της ΕΕ (πρώην γραμμές «ΒΑ»), έμμεση έρευνα, άμεση έρευνα.

• ΣΥΝΟΛΟ επιχειρησιακών πιστώσεων	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(4)									
	Πληρωμές	(5)									
• ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενων από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων		(6)									
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του ΤΟΜΕΑ 2β: του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=4+ 6			0,560	0,060					**0,620**
	Πληρωμές	=5+ 6			0,060	0,310	0,250				**0,620**

<u>Αν η πρόταση/πρωτοβουλία επηρεάζει περισσότερους του ενός επιχειρησιακούς τομείς, επαναλάβετε το ανωτέρω τμήμα:</u>

• ΣΥΝΟΛΟ επιχειρησιακών πιστώσεων (όλοι οι επιχειρησιακοί τομείς)	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(4)									
	Πληρωμές	(5)									
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενων από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων (όλοι οι επιχειρησιακοί τομείς)		(6)									
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων των ΤΟΜΕΩΝ 1 έως 6 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ποσό αναφοράς)	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=4+ 6			0,560	0,060					**0,620**
	Πληρωμές	=5+ 6			0,060	0,310	0,250				**0,620**

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	**7**	«Διοικητικές δαπάνες»

Αυτό το τμήμα θα πρέπει να συμπληρωθεί με «στοιχεία διοικητικού χαρακτήρα του προϋπολογισμού» τα οποία θα εισαχθούν, πρώτα, στο παράρτημα του νομοθετικού δημοσιονομικού δελτίου (παράρτημα 5 της απόφασης της Επιτροπής σχετικά με τους εσωτερικούς κανόνες για την εκτέλεση του τμήματος του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αφορά την Επιτροπή), που αναφορτώνεται στο DECIDE για διυπηρεσιακή διαβούλευση.

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

		Έτος **2023**	Έτος **2024**	**2025**	**2026**	**2027**			**ΣΥΝΟΛΟ**
ΓΔ: EMPL									
• Ανθρώπινοι πόροι		0,342	0,342	0,342	0,342	0,342			**1,710**
• Άλλες διοικητικές δαπάνες									
ΣΥΝΟΛΟ ΓΔ EMPL	Πιστώσεις	0,342	0,342	0,342	0,342	0,342			**1,710**

ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του ΤΟΜΕΑ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	(Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων = Σύνολο πληρωμών)	0,342	0,342	0,342	0,342	0,342			**1,710**

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

		Έτος **2023**	Έτος **2024**	Έτος **2025**	Έτος **2026**	Έτος **2027**				**ΣΥΝΟΛΟ**
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων των ΤΟΜΕΩΝ 1 έως 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Αναλήψεις υποχρεώσεων	0,342	0,342	0,902	0,402	0,342				**2,330**
	Πληρωμές	0,342	0,342	0,402	0,652	0,592				**2,330**

3.2.2. Εκτιμώμενο αποτέλεσμα που χρηματοδοτείται με επιχειρησιακές πιστώσεις

Πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Να προσδιοριστούν οι στόχοι και τα αποτελέσματα			Έτος **2023**		Έτος **2024**		Έτος **2025**		Έτος **2026**		Έτος **2027**						**ΣΥΝΟΛΟ**	
			ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ															
⇩	Είδος[66]	Μέσο κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Συνολικός αριθ.	Συνολικό κόστος
ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ αριθ. 1 και 2[67]																		
- Αποτέλεσμα	Συνεδριάσεις με τα κράτη μέλη						4	0,060	4	0,060									8	0,120
- Αποτέλεσμα	Έλεγχος των μέτρων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο								1	0,250	1	0,250							2	0,500
Μερικό σύνολο για τον ειδικό στόχο αριθ. 1																				
ΣΥΝΟΛΟ							4	0,060	5	0,310	1	0,250							10	0,620

[66] Τα αποτελέσματα είναι τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που θα παρασχεθούν (π.χ.: αριθμός ανταλλαγών φοιτητών που θα χρηματοδοτηθούν, αριθμός χλμ. οδών που θα κατασκευαστούν κ.λπ.).

[67] Οι προγραμματισμένες δραστηριότητες θα στηρίξουν την επίτευξη και των δύο ειδικών στόχων.

3.2.3. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις διοικητικές πιστώσεις

– ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα.

– Χ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα, όπως εξηγείται κατωτέρω:

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

	2023	2024	2025	2026	2027			**ΣΥΝΟΛΟ**
ΤΟΜΕΑΣ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου								
Ανθρώπινοι πόροι	0,342	0,342	0,342	0,342	0,342			**1,710**
Άλλες διοικητικές δαπάνες								
Μερικό σύνολο του ΤΟΜΕΑ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	0,342	0,342	0,342	0,342	0,342			**1,710**

Εκτός του ΤΟΜΕΑ 7[68] του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου								
Ανθρώπινοι πόροι								
Άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα								
Μερικό σύνολο εκτός του ΤΟΜΕΑ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	ά.α.	ά.α.	ά.α.	ά.α.	ά.α.			ά.α.

ΣΥΝΟΛΟ	0,342	0,342	0,342	0,342	0,342			**1,710**

Οι απαιτούμενες πιστώσεις για ανθρώπινους πόρους και άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα θα καλυφθούν από τις πιστώσεις της ΓΔ που έχουν ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή έχουν ανακατανεμηθεί στο εσωτερικό της ΓΔ, οι οποίες θα συμπληρωθούν, αν χρειαστεί, με τυχόν πρόσθετα κονδύλια που μπορεί να χορηγηθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής και λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων δημοσιονομικών περιορισμών.

[68] Τεχνική και/ή διοικητική βοήθεια και δαπάνες στήριξης της εφαρμογής προγραμμάτων και/ή δράσεων της ΕΕ (πρώην γραμμές «ΒΑ»), έμμεση έρευνα, άμεση έρευνα.

3.2.3.1. Εκτιμώμενες ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους

– ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων.

– X Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων, όπως εξηγείται κατωτέρω:

Εκτίμηση η οποία πρέπει να εκφράζεται σε μονάδες ισοδυνάμων πλήρους απασχόλησης

		2023	2024	2025	2026	2027		
• Θέσεις απασχόλησης του πίνακα προσωπικού (θέσεις μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων)								
20 01 02 01 (στην έδρα και στις αντιπροσωπείες της Επιτροπής)		2	2	2	2	2		
20 01 02 03 (αντιπροσωπείες της ΕΕ)								
01 01 01 01 (έμμεση έρευνα)								
01 01 01 11 (άμεση έρευνα)								
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν)								
• Εξωτερικό προσωπικό (σε μονάδα ισοδυνάμου πλήρους απασχόλησης: ΙΠΑ)[69]								
20 02 01 (AC, END, INT από το συνολικό κονδύλιο)								
20 02 03 (AC, AL, END, INT και JPD στις αντιπροσωπείες της ΕΕ)								
XX 01 xx **yy zz** [70]	— στην έδρα							
	— στις αντιπροσωπείες της ΕΕ							
01 01 01 02 (AC, END, INT – έμμεση έρευνα)								
01 01 01 12 (AC, END, INT — άμεση έρευνα)								
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν)								
ΣΥΝΟΛΟ		**2**	**2**	**2**	**2**	**2**		

XX είναι ο σχετικός τομέας πολιτικής ή ο σχετικός τίτλος του προϋπολογισμού.

Οι ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους θα καλυφθούν από το προσωπικό της ΓΔ που έχει ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή έχει ανακατανεμηθεί στο εσωτερικό της ΓΔ, το οποίο θα συμπληρωθεί, αν χρειαστεί, με τυχόν πρόσθετους πόρους που μπορεί να διατεθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής και λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων δημοσιονομικών περιορισμών.

Περιγραφή των προς εκτέλεση καθηκόντων:

Μόνιμοι και έκτακτοι υπάλληλοι	2 θέσεις AD θα υποστηρίξουν τις διαπραγματεύσεις κατά τη διαδικασία έγκρισης, θα διοργανώσουν τις συνεδριάσεις με τα κράτη μέλη και θα εκπονήσουν εκτελεστικές και κατ' εξουσιοδότηση νομοθετικές πράξεις, ανάλογα με τις ανάγκες.
Εξωτερικό προσωπικό	

69 AC = Συμβασιούχος υπάλληλος· AL = Τοπικός υπάλληλος· END = Αποσπασμένος εθνικός εμπειρογνώμονας· INT = Προσωρινό προσωπικό· JPD = Νέος επαγγελματίας σε αντιπροσωπεία της ΕΕ.

70 Επιμέρους ανώτατο όριο εξωτερικού προσωπικού που καλύπτεται από επιχειρησιακές πιστώσεις (πρώην γραμμές «ΒΑ»).

3.2.4. Συμβατότητα με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

Η πρόταση/πρωτοβουλία:

– Χ μπορεί να χρηματοδοτηθεί εξ ολοκλήρου με ανακατανομή εντός του οικείου τομέα του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ).

Οι αναγκαίες πιστώσεις μπορούν να προγραμματιστούν στο πλαίσιο του σκέλους άμεσης διαχείρισης του ΕΚΤ+ για την περίοδο 2025-2027.

– ☐ συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση του αδιάθετου περιθωρίου στο πλαίσιο του αντίστοιχου τομέα του ΠΔΠ και/ή τη χρήση ειδικών μηχανισμών, όπως ορίζεται στον κανονισμό για το ΠΔΠ.

Να εξηγηθούν οι απαιτούμενες ενέργειες και να προσδιοριστούν οι σχετικοί τομείς και οι σχετικές γραμμές του προϋπολογισμού, τα αντίστοιχα ποσά και οι μηχανισμοί που προτείνεται να χρησιμοποιηθούν.

– ☐ συνεπάγεται την αναθεώρηση του ΠΔΠ.

Να εξηγηθούν οι απαιτούμενες ενέργειες και να προσδιοριστούν οι σχετικοί τομείς και οι σχετικές γραμμές του προϋπολογισμού, καθώς και τα αντίστοιχα ποσά.

3.2.5. Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση

Η πρόταση/πρωτοβουλία:

– ☐ δεν προβλέπει συγχρηματοδότηση από τρίτους

– Χ προβλέπει τη συγχρηματοδότηση από τρίτους που εκτιμάται κατωτέρω:

Πιστώσεις σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

	2025	2026	2027					Σύνολο
Χώρες του ΕΟΧ	π.υ.	π.υ.	π.υ.					π.υ.
ΣΥΝΟΛΟ συγχρηματοδοτούμενων πιστώσεων	π.υ.	π.υ.	π.υ.					π.υ.

3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα

– X Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις στα έσοδα.

– ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία έχει τις δημοσιονομικές επιπτώσεις που περιγράφονται κατωτέρω:

  – ☐ στους ιδίους πόρους

  – ☐ στα λοιπά έσοδα

  – Να αναφερθεί αν τα έσοδα προορίζονται για γραμμές δαπανών ☐

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Γραμμή εσόδων του προϋπολογισμού:	Διαθέσιμες πιστώσεις για το τρέχον οικονομικό έτος	Επιπτώσεις της πρότασης/πρωτοβουλίας[71]						
		Έτος **N**	Έτος **N+1**	Έτος **N+2**	Έτος **N+3**	Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)		
Άρθρο ….								

Ως προς τα έσοδα «για ειδικό προορισμό», να προσδιοριστούν οι γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται.

Άλλες παρατηρήσεις (π.χ. μέθοδος/τύπος για τον υπολογισμό των επιπτώσεων στα έσοδα ή τυχόν άλλες πληροφορίες).

[71] Όσον αφορά τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους (δασμούς, εισφορές ζάχαρης), τα αναγραφόμενα ποσά πρέπει να είναι καθαρά ποσά, δηλ. τα ακαθάριστα ποσά μετά την αφαίρεση του 20 % για έξοδα είσπραξης.